

Mir kommen dann zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour. Dat ass de Projet de loi 5394 iwwert d'Uschafung vun engem Militärfli-ger. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. Et si bis elo age-schriwwen, nieft dem Rapporteur: den honorablen Här Goerens, den Här Fayot, den Här Bausch an den Här Henckes. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorablen Här Marcel Glesener. Här Glesener!

7. 5394 - Projet de loi autorisant l'acquisition d'un avion de transport militaire A400M

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

M. Marcel Glesener (CSV), rapporteur. - Merci, Här President. Här President, Kolleeginnen a Kol-leegen, dee Projet, mat deem mer eis do befaassen, ass net een all-deeglechen. Et geet wéi Der wësst drëm fir ee Militärfli-ger ze kafen, deen e Käschtepunkt vun iwwer 120 Milliounen Euro bedeit, wat jo net e Pappenstiel ass. An do stelen sech dann natierlech eng ganz Rei Froen hei an der Chamber: Fir-wat esou e Fliger? Ass et noutwendeg, datt Lëtzebuerg esou e Fliger keeft? Ass esou e Fliger ze finan-zéieren? Wat geschitt wann dee Fliger eng Kéier hei zu Lëtzebuerg oder iergendwou anescht steet? Wéi ass den Accès vu Lëtzebuerg op dee Fliger?

Alles dat si Froen, déi ee sech natierlech muss a soll stellen, an ech hunn och Verständnis fir all déi Kol-leegen, déi e bësse méi mat Problemer un dee ganze Projet do eru-ginn.

Erlaabt mer awer elo ganz kuerz fir déi legislativ Prozedur nach eng Kéier ze sträifen. Den zoustännege Minister, den Här Frieden, huet am Numm vun der Lëtzebuenger Re-gierung den 10. November 2004 dee Projet deponéiert. Mir haten an der zoustänneger Kommissioun de 6. Dezember dat lescht Joer d'Pre-sentatioun vum Projet. Dunn ass de Rapporteur bestallt ginn.

Mir haten och eng Diskussioun an der Kommissioun, déi net zu gréissere Beanstandungen Ulass ginn huet. De Statsrot huet en Avis konzipéiert a presentéiert de 7. De-ze-mber, en Avis, deen duerchwegs positiv war, deen absolut keng Ob-jectiounen par rapport zu där Acqui-sitioun zum Ausdrück bruecht huet. Mir haten de 17. Januar dëst Joer den Débat iwwert dem Statsrot säin Avis an och d'Presentatioun vu mengem schrëftleche Rapport, deen zur Diskussioun stoung, deen lech och alleguerte virläit an dee mer an där Kommissioun dann och mehrheetlech ugeholl hunn.

Erlaabt mer e puer Wuert iwwert d'Noutwendegkeet, firwat esou ee Fliger, virzedroen.

(Coups de cloche de la Prési-dence)

Mir wëssen, Lëtzebuerg ass en onofhängege Stat, an als onofhän-gege Stat ass en agebonnen. Et ass e feste Bestanddeel an engem Militärbündnis, wou et Rechter a Flichte gëtt, deenen ee sech mat Sécherheet net kann entzéien.

Doriwwer eraus ass Lëtzebuerg och agebonnen an eng europä-esch Verteidigungs- a Sécher-heetspolitik. Dat bréngt alles, wéi ech scho gesot hunn, Rechter an och Verflüchtunge fir een onofhän-gege Stat mat sech.

Déi Sécherheits- a Verteidigungs-politik ass definéiert ginn am Laf vun deene leschte Joren. Si ass frësch definéiert ginn an doriwwer eraus war se och Géigegend vum Konvent, dee jo d'Basis ass vun der Europäescher Verfassung, iwwert déi mer an e puer Méint och hei zu Lëtzebuerg ze befannen hunn, esou dass u sech d'Grond-konzepter vun der europäescher

Verteidigungs- a Sécherheitspoli-tik fest definéiert sinn. Wou nach muss dru gefeilt an driwwer ge-schwat ginn, dat ass déi parlamenta-resch Kontroll an déi parlamenta-resch Partizipatioun an der Euro-päescher Unioun an iwwert d'Eu-ro-päesch Unioun eraus, iwwer d'Konzepter, d'Determinatioun an d'Konsequenze vun der europä-escher Verteidigungs- a Sécher-heetspolitik. Mä dat ass ee Kapitel fir sech, deen awer elo net direkt eppes mat dem Ukaf an der Acqui-sitioun vun deem Fliger hei ze dinn huet.

Et ass also kloer, dass déi gesamt Verteidigungspolitik, mat där mer haut konfrontéiert sinn, déi eis eegen ass an Europa, während deene leschte 15 Joer grond-legend geännert huet an hire Kon-zepter an och an hiren Objektiver.

Wa viru 15 Joer den Hauptobjektiv vun enger Verteidigungs- a Sé-cherheitspolitik dee war fir den Territoire vun deenen eenzelne Länner ofzesécheren, ze verteide-gen am Noutfall, ass dat haut wéi-neger ginn, mä méi huet d'eu-ro-päesch Sécherheitspolitik sech drop agespillt, fir a bestëmmte Kri-seregione vun Europa an iwwer Europa eraus Sécherheitsmoos-namen ze konzipéieren an och do-riwwer eraus, fir Friddensmissiounen kënnen ofzeschleissen am Inté-rêt vu méi Sécherheet a Fridden an Europa, wou mir als Europäesch Unioun an och als Lëtzebuerg natierlech dovu profitéieren.

Doriwwer eraus hunn och d'Arméien am Numm vun der Verteide-gungspolitik eng nei Dimensioun kriit, nämlech ëmmer méi ass et noutwendeg gi fir grouss uge-luechten humanitär Aktiounen an Europa an iwwer Europa eraus duerchzeexercéieren. Et ass net d'Aufgab vun der Arméi - et kënn een zwar driwwer diskutéieren - déi humanitär Aktiounen duerchzeféie-ren, mä wat mat Sécherheet d'Auf-gab vun den Arméien ass, dat ass esou humanitär Aktiounen ofzesé-cheren, fir se ze erméiglechen am Intérêt vun deene Mënschen ëm déi et do geet.

Dat war och eng vun den Ur-saachen, déi Changementer am Rumm vun der Verteidigungspoli-tik erméiglecht hunn, dass d'Lëtze-buenger Arméi sech konnt op-maache fir Ausländer ze rekrutéie-ren, wat virun zéng Joer absolut net denkbar war, an doriwwer eraus iwwerleed mer eis haut, fir niewent deem Standbeen vun eiser Arméi wat mer hunn, och e gewë-sene Professionalismus doniewent ze setzen, fir deenen neien Aufga-be vun der europäescher Verteide-gungspolitik kënnen optimal noze-kommen, wou mer als Lëtzebuerg och eis Kontributioun kënnen leeschten.

Dat bedeit also eng schnell onpro-blematesch Interventioun vun den Arméien an de Krisengebitter, déi vun haut op muer entstinn, déi een net ëmmer kann ofschätzen. Dat bedeit also, dass muss schnell in-tervenéiert ginn am Transport vu Mënschen, déi noutwendeg sinn, Zaldoten, op deene Plaze fir de Fridden an d'Sécherheet ze garan-téieren, fir humanitär Aktiounen kë-nnen ofzesécheren. Dat bedeit, dass och schnellstméiglech dat noutwendeg Material muss an déi Krisengebitter transportéiert ginn. Dat bedeit, dass och ganz schnell militäresch Infrastrukturen, wéi zum Beispill Spideeler, mussen an déi Krisengebitter transportéiert ginn.

Dat wat elo d'Konzept betrëfft vun der moderner Verteidigungspoli-tik, do wëll ech mech op déi puer Aspekter beschränken.

Op Grond vun där determinéierter neier Verteidigungspolitik huet sech dann natierlech och eng Iwwerleeung opgedrängt an Europa an deem Militärbündnis an doriwwer eraus och an der Europä-escher Unioun, fir där Entwécklung Rechnung ze droen an esou ass et 1996, also scho méi laang, zu en-gem Kooperationsforum komm wat d'militäresch Bewaffnung be-

trëfft tëschent deene véier grou-sen NATO-Länner: Frankräich, Däitschland, England an Italien, an een Deel vun deem Kooperations-forum war och dee Besoin, deen ech elo ëmschriwwen hunn. Fir déi schnell Transporter kënnen onkom-plizéiert ze organiséieren, war also een Deel vun deem Programm d'Konzipéieren an d'Entwécklung vun deenen noutwendegen a sech opdrängende militäresche Flige-ren.

Et huet sech do eng europäesch Industrie fonnt, déi konnt kollabo-réieren, déi och déi technesch Vi-russetzung bruecht huet fir déi nei Technologien ze entwéckelen. Dat war Airbus, an Italien, Frank-räich, England an Däitschland hu sech dann ugefügt, d'Belsch, Lët-zebuerg, Portugal, Spuenien an d'Türkei, fir zesumme mat Airbus dann esou ee Konzept ze entwé-ckele vun esou Militärfli-geren, déi noutwendeg si fir deenen Aufga-ben an där moderner Verteide-gungspolitik nozekommen.

Deemools ass vun iwwer 290 Flige-re geschwat ginn. Dat war deen éischte Besoin, dee kontraktéiert ginn ass. Im Nachhinein ass herno mat Waasser gekacht ginn. Et ass dann e Programm entwéckelt gi vun der Konzipéierung vun 180 Fli-geren, wou deen éischte kënn gel-iwwert ginn 2009, dee leschten 2020, an nodeem Lëtzebuerg sech entscheet huet un deem Programm deelzehuelen, de Fliger fir Lëtze-buerg kënn geliwert ginn am Joer 2017. D'Konventioun zu deem Accord ass den 19. Juni 2001 vun der deemoleger Regierung ënner-schriwwen ginn.

Dat ass also e bësse den Histo-rique vun der Entwécklung vum Konzept vun deem Militärfli-ger.

Am Rumm vun der lëtzebuer-gesch-belscher Kooperatioun, déi schonn zu engem Deel bestanen huet, ass en neien Accord ge-maach ginn den 13. Juni 2001, deen déi militäresch Zesummen-aarbecht tëschent der Belsch an dem Lëtzebuenger Stat regelt, net eleng wat de Fliger betrëfft, mä och wat d'Formatioun vun de Kadere betrëfft, d'Militärschoulen, d'Zur-Verfügung-Stelle vu Material, wat d'Lëtzebuenger Arméi net huet, an doriwwer eraus och fir et ze erméiglechen, fir um belschen Ter-ritoire déi noutwendeg Manöveren ze exekutéieren, an doriwwer eraus sinn awer och d'Konditiounen fest-geluecht gi vun der Kooperatioun am Zesummenhang mat dem Ver-trag iwwert d'Acquisitioun vun deem Militärfli-ger an de Kontrakt mat Airbus ass Mëtt 2003 vun der deemoleger Regierung ënnerzee-chent ginn.

Firwat Airbus? Firwat net aner Fligeren? Et war kloer, dass Lëtze-buerg net kann decidéiere wat fir ee Fliger mir eis sollen uschaffen. An der Kommissioun ass zum Bei-spill vun engem Kolleg gesot ginn, firwat net ee Fliger a Russ-land siche goen. Antonov si Flige-ren, déi vläicht besser géeegeent si fir humanitär Zwecker.

Et ass natierlech esou, dass mir elo net a Russland reesen a soen, den Här Putin ass e feine Mann. Mir brauchen e Fliger. Kënn der eis ee bauen? Wat kascht en? A wann en en stock ass, da stelle mer en op de Findel an dann huet et sech.

Ech mengen, dat ass mat Sécher-heet net de Wee, Här Henckes, wéi een un de Problem kënn eruegen.

Doriwwer eraus war et och kloer fir Europa, dass mer eis net géifen an Ofhängegkeet bréngen zu ameri-kanescher oder Net-NATO-gebone-ner Technologie. Dofir ass Boeing net a Fro komm an dofir ass och Antonov net a Fro komm, mä a Fro ass déi Industrie komm, déi wierklech dat Konzept hat fir esou e Fliger ze entwéckelen, e Fliger, dee kënn villsäiteg benotzt ginn, e

Fliger, dee capabel ass fir schwéier Equipementer schnellstméiglech ze déplacéieren, wéi Helikopteren, 37 Tonnen asw., e Fliger, deen och esou flexibel ass, dass e wéineg preparéiert Landefläche brauch, fir kënnen ze landen an doriwwer eraus kann en op engem Fuss-ballsterrain oni Problem landen an esou schnellstméiglech op allméig-leche Punkte vun Europa a vun der Welt déi Materialien...

M. Henri Grethen (DP). - Dat ass awer e bësse ee grouse Fussballsterrain!

M. Marcel Glesener (CSV), rapporteur. - Et gëtt och kleng Fuss-ballsterrainen.

...fir déi kënnen an Ort und Stelle ze bréngen.

Doriwwer eraus dierf een net ver-giessen, dass och d'Arméien an deene leschte Joren eng ganz grouss Aufgab erfüllt hu wat d'Of-sécherung vun humanitären Ak-tiounen bedeit.

A wann ech kucken, déi lescht grouss Aktioun, déi a Südostasien am Zesummenhang mat der Tsu-nami-Kris realiséiert ginn ass, wou haut, nodeem d'UNO hir Rapporté gemaach huet, festgestallt ginn ass, dass een Drëttel vun deene Gidder, Medikamenter, Materialien, Mënschen, déi gebraucht gi sinn, ze spéit oder guer net ukomm wie-ren, wann net op Arméi an op Ar-méifli-ger hätt kënnen zréckgegraff ginn, da wier dat wierklech zu en-ger wäit gréisserer Katastroph komm. A mir wëssen, Lëtzebuerg hat dee Fliger gelount, e Fliger fir een Dag ze loune fir esou eng Mis-sioun ze maachen a Südostasien, huet iwwer 140.000 Euro den Dag kascht.

Voilà, ech mengen dat och zur Erklärung e bësse, dass dee Fliger mat Sécherheet net nëmme mi-litäresch Aufgabe kann absolvéie-ren, mä doriwwer eraus och zur Verfügung ka stoen, fir wichteg hu-manitär Missiounen a gréisserem Mooss kënnen ofzeschleissen.

Nun, dat gesot, muss ee sech natierlech d'Fro stellen, wéi ass dee Fliger hei zu Lëtzebuerg iwwer-haapt ze finanzéieren? Dat fannt Der am schrëftleche Rapport, well dee Finanzierungsplang am Joer 2003 hätt missen ugoen, awer net konnt mat enger éischer Tranche vu Bezuelen ulafen, well mer nach kee Projet de loi hunn, mä dee sech dann ergëtt an 19 Tranché vu Paiementer, déi pro Joer sinn an déi assuréiert sinn iwwert de Fonds d'équipement militaire, dee mer duerch e Gesetz den 19. Dezem-ber 2003 hei gestëmmt hunn, deen also d'Viraussetzung schaaft, dass dee Fliger bis 2021 ka finan-zéiert ginn an de Finanzement also ofgeséichert ass.

De Käschtepunkt vun deem Fliger ass 120 Milliounen Euro, wat net wéineg ass, mä wou ee sech awer mat rouegem Gewësse ka soen, dass d'Finanzéierung eis net zu weider gréissere Problemer wäert Ulass ginn hei zu Lëtzebuerg an et ass keen heibannen, deen net do-mat kann d'accord sinn, dass mer och déi noutwendeg finanziell Mët-tele mussen opbréngen, fir eis Auf-gabe vu méi Fridden a méi Sécher-heet an Europa an an der Welt kë-nnen ze garantéieren. Et geet net, dass mir Lëtzebuenger dovu profi-téieren, mä mir hunn eis moralesch Responsabilitéit, wéi och eisen Deel, wann et machbar ass, sën-n-gemeiss an och logescherweis mat anzebréngen an déi ganz Frid-dens-, Sécherheits- a Verteide-gungspolitik vun der NATO a vun der Europäescher Unioun.

Et sinn eng Rei Froen, déi nach opstinn an déi mer och an der Kommissioun diskutéiert hunn an déi ech hei nach eng Kéier ganz kuerz objektivitéitshalber wëll offe virbréngen.

D'Fro stellt sech vum Stationne-ment vun deem Fliger. Wéi ass den Accès vun de lëtzebuergeschen Autoritéite fir dee Fliger kënnen

dann ze gebrauche wa mer e mus-sen a wëllen hunn? Wéi ass et mat der Maintenance vun deem Fliger? E Fliger ka jo net während zéng Joer do stoen; wann en dann eng Kéier gebraucht gëtt, da kënn en net méi an d'Luucht. Dee muss also flugtauglech gehale ginn. Et muss domat geflu ginn, do mussen Manövere gemaach ginn, do mus-sen Asätz gemaach ginn. Wéi ass d'Crew? Wie flitt op deem Fliger? Wou ginn déi Leit rekrutiert?

Mir sinn eis am Kloren, dass mer dat net eleng zu Lëtzebuerg kënnen maachen. Mir mussen dat natier-lech a Kooperatioun mat den NATO-Sträitkräfte maachen, mat de Belsch ënner Ëmstänn, mä d'Fro stellt sech och, ob et net méiglech ass mat Lëtzebuenger Transportgesellschaften Synergien ze schafen, déi et eis méiglech maache schnellstméiglech op dee Fliger kënnen zréckzebréngen.

Dat bedeit natierlech, dass mussen Equipen trainéiert ginn, déi à même sinn och déi Aufgabe kë-nnen ze maachen, wat och net vun haut op muer ze realiséieren ass, a mat Sécherheet net an där Arméi, wéi mer se haut kennen, machbar ass, mä wa mer vu méi Professiona-litéit schwätzen, mengen ech, dass dat eng weider Pist ass, mat där de Minister an d'Regierung sech mat der Arméi wäerten aus-enaner setzen.

Dir Dammen an Dir Hären, léif Kol-leeginnen a Kolleegen, dat war dat, wat ech nach mengem schrëftleche Rapport wollt bäifü-ge. Et ass wéi gesot eng Fro iwwert déi ee ka kontrovers diskutéie-ren, wou et awer séier wéineg aner Alternativé gëtt, an ech mengen, wa mer wëllen als seriöse Stat am Conseil mat kënnen diskutéieren, mat deenen aneren am NATO-Bündnis an doriwwer eraus och an der Europäescher Unioun, da mussen mer och bereet sinn als Lët-zebuerg eis Responsabilitéit ze iwwer-huelen, ubruecht op Grond vun deene Méiglechkeeten, déi mer hunn.

A mir sinn der Meenung an der Koalitioun an doriwwer eraus, och déi fréier Regierung, de fréiere Ver-deedegungsminister, dee jo mat um Ursprung stoung vun där gan-zer Entwécklung, dass et eng vun deene Méiglechkeeten ass, déi mir als Lëtzebuerg an als Lëtzebuer-ger sollen an och kënnen maachen.

Voilà, ech géif also am Numm vun der Kommissioun d'Chamber bie-den, deem Projet hei d'Zoustëm-mung ze ginn. Fir ofzeschleisse wëll ech dann och d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun hei ënner-breedem. D'CSV ass also bereet, net mat Hippihphurra, mä trotz al-lem aus engem Responsabilitéits-gefill och dee Projet hei esou ze stëmme wéi d'Regierung e presen-téiert huet.

Ech soen lech Merci.

M. le Président. - Merci, Här Rapporteur. Als éischte Riedner ass den honorablen Här Goerens ageschriwwen. Här Goerens, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Charles Goerens (DP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, bei deem Projet de loi hei geet et wuel ëm d'Uschafung vun engem Equipement wat kann am Regelfall agesat ginn an deem, wat an der Fachsprooch heescht „Transport logistique“. 1999 war zu Köln ee Sommet Conseil européen, wou decidéiert ginn ass fir d'Auf-gabe vun der Westeuropäescher Unioun, jiddefalls den operationel-len Deel, progressiv eriwwer ze huelen an de Beräich vun der Euro-päescher Unioun.

Et ass säithier enorm viles geschitt. An deemools och, dat war nach d'Regierung virun där ech ugehéiert hunn, ass e Katalog iwwert d'Capacitéiten opgestallt ginn, an zwar ass en Inventaire ge-maach gi vun deem wat gebraucht géif ginn, fir enger europäescher

Défensepolitik och déi néideg Moyenen ze gi vun hiren Ambitiounen.

Wat sinn hir Ambitiounen? Ech mengen, de Minister Frieden huet dat e Sonndeg den Owend gesot. Ech kann dat och op wäite Strecken deelen. D'Ambitiounen vun enger europäescher Défense ass e weidert Mëttel an enger ganzer Panoopie vu Moyenen, déi d'Europäescher Unioun sech wëllt ginn, fir ausserhalb vun hire Grenzen ze agéieren. Dozou gehéiert d'Assistance humanitaire, dozou gehéiert de Secours d'urgence, dozou gehéieren och leider, wat net ze éviéieren ass, Défenseaufgaben.

All Kéiers wann d'Urgence gebraucht gëtt oder wann et zu enger militärescher Asaz kënnt, mer et mat engem Ehec ze dinn, en Ehec well diplomatesch Beméiunge versot hunn, well déi Beméiungen net amstand waren e Konflikt ze verhënneren oder et ass eng Äntwert, wann haaptsächlech eng Urgence ass op en Äerdbiewen, wou d'Leit am Fong och, déi betraff sinn, virun engem Ehec stinn. Dee Moment huet een zwou Méiglechkeeten, entweder et hëlt ee reaktiounslos déi Nouvelen, déi ee kritt, hin, an et léisst een déi aner gewäerden oder et mécht ee seng Kontributioun zu der Bewältigung vun deene Krisen, déi ech elo ugesprach hunn.

De Problem an der politescher Duerstellung vun deene Phänomene do ass deen, dass gewëss Aktiounen eng absolut Null-Visibilitéit hunn. An ech huelen dofir dat, wat am leschten annerhallwe Jorzéngt am westleche Balkan passéiert ass. Erënnere mer eis u Bosnien-Herzegowina an der Hallschent vun den 90er Joren, 200.000 Doudecher, 30.000 Fraen, déi violéiert goufen, zwou Milliounen Persounen, déi déplacéiert goufen; d'ganz Öffentlechkeet an do war am Fong d'Opinion publique européenne net en retard, mä en avance.

Politesch Décideuren hu gesot, mir kënnen dat do net reaktiounslos hinuolen. Mir kënnen net zouloosen, dass op der Dier vun der Europäescher Unioun KZer entstinn. Mir kënnen net zouloosen, dass op der Dier vun der Europäescher Unioun et zu ethnescher Purifikatiounen kënnt. Deemoos stoungen all politesch Responsabel - an ech géing och soen, alleguerten déi, déi hei an der Chamber vertrauede waren - virun enger enorm schwieerer Aufgab: Interveniere mer? Waarde mer bis mer en Accord hu vum UNO-Sécherheitsrot? Maache mer eppes, wat kompatibel mat deemselwechten ass, oder waarde mer carrément bis d'Recht am Fong formell arrétéiert ass, fir kënnen eng Interventioun ze maachen?

Deemoos ass vill ze vill spéit reagéiert ginn. Denke mer un déi 200.000 Doudecher, 30.000 violéiert Fraen an zwou Milliounen déplacéiert Persounen.

Am Kosovo ass wuel ze laang gewaart ginn, mä et ass awer éischter eppes ënnerholl ginn. Och do hu sech eng ganz Partie schwieereg Froe gestallt, wou haut nach ee sech kann d'Fro stellen, ob ee rechtlich richtig war fir ze intervenéieren. Ëmmerhin ass do d'Zuel vun den Doudechen am Vergläich zu deem, wat a Bosnien-Herzegowina passéiert ass, net esou héich. 10.000 bis 11.000 Doudecher ginn estiméiert, wat 10.000 bis 11.000 Victimen ze vill sinn.

Da kënnt dat, wou d'Europäescher Unioun wierklech hir Lektione gezunn huet; nämlech an der fréierer jugoslawescher Republik Mazedonien zum richtige Zäitpunkt ze intervenéieren. Nodeems se observéiert huet, datt et Signaler gouf am Land, déi kéinten d'Stabilitéit a Gefor setzen, an déi och d'Rechter vun der albanescher Minoritéit kënnte ganz staark tangéieren - fir net méi ze soen -, ass sech dunn decidéiert ginn, fir eng europäesch Aktioun ze maachen, déi souwuel

d'UNO-Personal wéi och d'OSZE-Personal, wat op der Plaz war, ze schützen.

Et koud do zu engem Asaz vu 400 Leit. Et ass kee Mënsch, deen dat do als e grouse Succès gefeiert huet, well de Fait, datt e Konflikt verhënnert gouf, ass gläichzesetze mat enger Null-Visibilitéit. Dat hëlt kee Mënsch an Uecht.

Eng aner Aktioun, déi sech ënner europäeschen Auspices ofgewéckelt huet, ass d'Aktioun an der Ituri, wou ënner anerem Frankräich, mä och d'Belsch an och Lëtzebuerg zu engem méi bescheidenen Ausmooss deelgeholl hunn an éischt Versich gemaach hu fir d'Stabilitéit ze bréngen.

Dat sinn déi Typen vun Aktiounen. Dobäi ass d'Gamme vun den Interventionsméiglechkeeten nach net komplett zu deenen Europa sech bekannt huet, engersäits, a sech och d'Moyenë wëllt ginn an der neier Verfassung anerersäits fir net mat eidelen Hänn dozostoen, wann et anzwousch brennt a wann Nout um Mann ass an Nout un Equipementer.

Ech mengen, et ass doriwwer, wou mer musse schwätzen. Wat maache mer vis-à-vis vun deene Valeuren, déi fir eis selbstverständlech sinn, wann déi anerersäits a Gefor sinn? Interveniere mer oder kucke mer ewech?

D'Europäesch Unioun huet sech an hirer ganz grousser Majoritéit decidéiert fir net ewechzekucken, an zwar fir ze intervenéieren; net fir egal wéi ze intervenéieren, mä fir ze intervenéieren a geregelte Bannen. An déi Bannen, déi sinn d'internationaalt Recht. Et ass d'UNO-Charta, wat u sech och aus der Kommunikatioun vum Dezember vum 2003 ganz kloer ervirgeet. D'Interventiounen kënnen also nëmme just da passéieren, wéi ënnert den europäeschen Auspices, wa se kompatibel si mat der UNO-Charta engersäits, a mat de Beschless vum UNO-Sécherheitsrot anerersäits.

Domat, mengen ech, hätte mer schonn e ganz seriöse Garde-fou fir eng Partie Dériver ze verhënneren. Wann ee sech dorunner hält, da läit ee scho mol am Regelfall richtig. Mir hunn et also hei mat engem Mëttel ze dinn, dat kann agesat ginn, net an enger europäescher Arméi, well mir wahrscheinlech ni eng europäesch Arméi wäerte kréien, mä am Kader vun europäeschen Défenseaufgaben, déi modulaire kënnen zesummesat ginn aus de Contributiounen, déi déi eenzel Länner bereet sinn zur Verfügung ze stellen all Kéiers dann, wann et zu enger Kris kënnt.

Et ass vill ironiséiert ginn iwwert de Kaf vun deem Transportflieger. Et ass kee Militärfliager. Et kann een deen heiten asetzen souwuel beim Transport logistique, dee gebraucht gëtt am Kader vun enger militärescher Kris, okay, e kann awer och gebraucht ginn am Kader vun dem Secours d'urgence, zum Beispill beim Bau vun enger Loftbréck an engem Krisgebitt, wat heemgesicht ginn ass duerch en Äerdbiewen, oder duerch soss eng Kris vu politescher oder naturkatastrophescher Origine.

Lëtzebuerg leescht also do säi Bäitrag, an et gëtt sech ee Moyaen, dee kompatibel ass mat deene Lacunen, déi 1999 inventoriéiert goufen.

D'Fro ass berechtigt, ob een elo schonn esou vill Sue soll investéieren an en Engin, deen eréischt 2017 zum Asaz kënnt. Do muss een natierlech drun erënneren, datt d'Uschafe vun där Capacitéit hei nëmme just méiglech gëtt, well se mat de Belsch zesumme kann agesat ginn. Mat der Belsch ass och eng Konventioun ënnerschriww ginn, déi nach verfeinert muss ginn, an déi och nach soll an der Chamber diskutéiert ginn, no wat fir enge Modalitéiten, datt déi Equipementer - d'Belsch kréie siwen Avionen, Lëtzebuerg kritt een - kënnen agesat ginn, am Respekt

vun deene rechtlechen Dispositionen a politeschen Décisionen, déi ech virun ugeschnidden hunn.

2017 mussen och nach Fligere gebaut ginn, soss kann de Programm guer net ulafen. Dat Ganzt ass eng Politik aus engem Goss, wou natierlech mussen au départ Engagementer si fir 180 Unitéiten ze kréieren, well soss kënnen se och net zu deem Präis, deen ofgemaach ginn ass, ofgewéckelt ginn. Déi éischt lafe vum Band 2009, an déi duerno kommen, bis 2020, déi sollen am Fong progressiv Equipementer, déi am Fong net méi der Zäit entsprechen, ersetzen.

Dozou gehéieren zum Beispill déi belsch Avionë vum Typ Herkules; dat sinn déi, déi eis Truppen an den Afghanistan transportéieren - eng weider Aufgab, déi absolut Sënn mécht, well wann een den internationale Flughafen vu Kabul net géing schützen, da géing ee sech net nëmme privéiere vun de militäresche Moyene fir Stabilitéit dohinner ze bréngen, mä da géif een och den Haaptzougank, déi Haagplatz, wou am Fong d'humanitär Hëllef kann hibruecht ginn, sech verwieren.

Et fënn een also genuch Argumenter, wann ee fir dee Projet de loi hei wëllt stëmmen, fir en ze ënnermauern.

Ech wollt och, well et an der Diskussioun steet, e puer Wuert soen iwwert déi Koexistenz tëschent Kooperatioun, Aide d'urgence a militäreschen Asätz. Et muss ee ganz gutt oppassen, datt et net zu enger Verméschung kënnt. Fir et einfach duerzestellen: Wann en Äerdbiewen an der Tierkei ass, an et transportéiert een éischt Hëllef dohinner mat engem militäresche Flieger, da stéiert dat kee Mënsch. An et ass och net dann esou, dass dann d'Humanitäre gebrandmarkt wieren, wa se mat engem militäresche Flieger landen, ce d'autant plus datt et dann am Regelfall d'Uerdnungskräfte sinn, déi kucken, datt d'Hëllef dann op déi richtig Plaz kënnt. Dat ass d'Polizei respektiv d'Arméi.

Wann een awer en Asaz huet vun Humanitären an enger Kris, déi eng Origine politique ou militaire huet, da muss een natierlech hältlesch oppassen, datt een net d'Humanitären an eng schwieereg Roll bréngt. Well wa se där enger oder anerer Konfliktpartei zougerechent ginn, da gëtt hiren Asaz méi schwéier, a si selwer sinn och physesch gefährdet.

Dofir mengen ech och, dass do déi lescht Ausenanersetzungen, déi et an där Hisiicht gouf, utile waren, well een och nach eng Kéier konnt dee wichtegen Ënnerscheid tëschent deem engen Asaz an deem aneren ervirsträchen. Déi eng gi gebraucht an och déi aner, woubäi de militäreschen Asaz - ech wëll et nach eng Kéier soen - en ultime Moyaen ass, an déi aner diplomatesch Beméiungen deem natierlech mussen virusgoen.

Ech ka mech freeën am Fong iwwert dat, wat an europäeschen Texter steet - och an der Verfassung - iwwert déi dote Problematik, well do notamment déi politesch an déi rechtlich Garde-fouen dra sinn.

Zum Ofschloss, Här President, wollt ech soen, datt mer hei an der Chamber nach ëmmer e Malaise hunn, wa mer iwwert déi Froen do schwätzen. Eng ganz Partie Kollege soen, se wësst net genuch doriwwer. Anerer kënnen natierlech soen: Mä all déi Informatioun, déi Dir frot, déi hutt Dir an iergendenger Form matgedeelt kritt.

Et ka keen heibanne soen, en hätt keen Zougank zu den Informatiounen zu de Beschless vum Sommet vu Köln vum 1999. Et ka kee soen,

e wësst net, wat ënnert der finnescher Présidence oder ënnert der schwedescher Présidence decidéiert ginn ass. Alles dat war Bestanddeel vun offizielle Kommunikatiounen, déi och den Deputéierten zougänglech sinn, an alles dat ass och Bestanddeel gewiescht vun deene sukzessive Briefingen, déi déi politesch Responsabel an der Commission des Affaires étrangères, de la Coopération et de la Défense gemaach hunn all Kéiers, an zwar ganz schnell no de Conseils européens.

Ech hu selwer och ëmmer e Malaise emfonnt, well ech oft mech ugebueden hunn, fir kënnen an d'Chamber iwwert déi Problematik schwätzen ze kommen, wéi ech do wéineg Echo, fir net ze soen, fir den Heinz Erhardt ze zitéieren, den Echo war „so viel wie fast wenig“, sinn ech du bei d'Fraktiounschefen gaangen an ech hu gesot: Mä Dir kënnt och bei mech an de Ministère kommen, mir kënnen doriwwer schwätzen. Deen Eenzegen, deen am Fong Gebrauch gemaach huet dovunner, dat war den Aloyse Bisdorff. Dat war am Fong deen Eenzegen, dee systematesch Gebrauch vun där Offer gemaach huet.

Jo, wann een awer wëllt en Echange hunn, da muss een een hunn, deen Informatiounen ubitt. Ech ginn dovun aus, datt vun deser Regierung, gradwéi vun deene Regierunge virun, d'Bereitschaft do ass fir dat ze maachen. Da muss op där anerer Säit awer och e Kader geschaf ginn, wou déi zwee sech kënnen begéien. Ech mengen do misste mer awer am Stand sinn, iwwer eise Schiet ze sprangen. Well mir mussen iwwer vill Saachen diskutéieren, mir mussen iwwert dat, wat de Minister Frieden Professionalisatioun oder Déprofessionalisatioun vun der Arméi nennt, schwätzen. Mir mussen dat demystifizéieren, well och do ginn et gelunge Virstellungen.

Meng Virstellung ass déi, wann ee bei d'Arméi geet, well een dohinner muss goen, fir kënnen Bréifdréier oder Giischtschen ze ginn, kann een deen net forcéieren an iergendeng Opération de maintien de la paix ze goen an do säi Liewen ze riskéieren. Wann en dat wëllt maachen, da mécht en dat op fräiwëlleger Basis. Mä wann een awer och aus Crédibilitéitsgrënn fir Aktiounen, déi absolut vertriebar sinn, net genuch Leit fënnt, da muss ee sech och kënnen d'Moyenë ginn, fir do eng Partie Leit ënner Kontrakt ze stellen, déi dann do kënnen der Regierung vis-à-vis vu Lëtzebuerg an och vis-à-vis vun der NATO respektiv vun der Europäescher Unioun méi Prévisibilitéit ginn. Doriwwer muss mer schwätzen.

Mir mussen och schwätzen iwwert déi Arrangementer, déi nach ze huele sinn tëschent der Lëtzebuerger Regierung an der belscher Regierung an deem Fall. Mir mussen kucken, wou d'Potenzialitéit vum Asaz vun den Equipementer sinn. Mir mussen och kucken an eis eens ginn, wou d'Limité sinn. Mir wëllen engersäits Prozeduren alléigéieren, anerersäits mengen ech, och wann d'Prozeduren iwwert de Lancement vun enger Opération de maintien de la paix erlichert ginn, solle mer eis awer net scheie fir all Kéiers dann eng politesch Décisioun oder Diskussioun ze féieren, wann d'Natur vun engem Asaz ännert. Ech hu léiwier eng Diskussioun ze vill oder zwou Diskussiounen ze vill, wéi eng Diskussioun ze mann hei an der Chamber iwwert déi do Problematik.

Här President, déi Equipementer oder deen Equipement, iwwert dee mer haut schwätzen, ass forcément en anere wéi deen, dee mer gewielt hätten an de 70er oder an den 80er Joren. Deen Typ vu Konflikter, deem mer haut mussen begéien, dat sinn Interventiounen a Kriseregionen, wou een nëmme just da ka Schlëmmeres verhënneren, wann ee schnell do ass. Dat geet net mat der Schubkar, dat geet och net mam Dräirad, dat

mussen eben Equipementer si wéi deen Typ, dee mer haut ofstëmmen.

Dat muss souwuel eng Logistique de transport maritime wéi och eng Logistique de transport aérien sinn. An deem Sënn mengen ech hält dee Projet hei d'Strooss well en eng Äntwert duerstellt op ee Kader, dee politesch ganz grëndlech duerchduecht ass an deen och d'Strooss hält mat den neien Imperativer vun der europäescher Sécherheetspolitik, déi sech iwwerengs enger relativ grousser Beléiftheet erfreet, well wann een déi lescht Statistike vun Eurostat liest, da si praktesch vu véier Europäer der dräi d'accord mat engem Asaz am Kader vun der Europäescher Unioun.

D'Zoustëmmung ass manner grouss bei Asätz vun der NATO, well do gespuert gëtt, et wier een net esou fest am internationale Recht verankert wéi dat zum Beispill an deenen neien Dispositionen ass, iwwert déi mer den 10. Juli an der Verfassung ofstëmmen. Et ass e schwierigen Dossier, mä et ass en Dossier iwwert dee muss méi grëndlech a virun allem méi dobause kloer a verständlech diskutéiert ginn.

Dat gesot, ginn ech lech nach eng Kéier d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun fir dese Projet de loi.

■ **Plusieurs voix** - Très bien.

■ **M. le Président** - Merci, Här Goerens. Als nächste Riedner ass den honorablen Här Fayot ageschriwwen. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Ben Fayot (LSAP)** - Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, et ass jo seelen, dass d'Chamber direkt iwwert de Kaf vun engem militäreschen Objet ofzestëmmen huet. Et ass och seelen, dass des Chamber en Débat iwwert d'Veerdeedungspolitik huet. Dofir ass den Débat iwwert deesen Transportflieger eng gutt Geleeënheet fir ons Militärpolitik an der Öffentlechkeet ze diskutéieren.

Erlaabt mer am Ufank vun deem Débat e puer méi allgemeng Considératiounen zu der Verdeedungs- a Sécherheetspolitik vu Lëtzebuerg am Laf vun der Geschiedung vun onsem Land. Des Politik war ëmmer e schwierige Sujet an zäitweilig de grouse Politikum zu Lëtzebuerg. Dat huet an hat mat de Méiglechkeete vum Land ze dinn, déi ëmmer beschränkt waren.

(**M. Niki Bettendorf prend la Présidence**)

Wat heescht Verdeedegung a Sécherheet fir Lëtzebuerg?

D'Sécherheet vu Lëtzebuerg war vun Ufank u vu senger Existenz an den Hänn vu senger mächtigen Noperen. Am 19. Jorhonnert war Lëtzebuerg de Spillball zwëscht Däitschland a Frankräich. 1914 gouf d'Land militäresch besat, 1919 stoung seng Existenz selwer um Spill a louch an den Hänn vun de Groussmuechten. 1940 huet Nazi-Däitschland Lëtzebuerg an engem hallwen Dag iwwerrullt. D'Neutralitéit vum Land, déi 1867 duerch de Londoner Vertrag vun de Groussmuechte garantéiert gouf, huet keng Kéier eppes géint d'Violatioun vum Völkerrecht genotzt. Lëtzebuerg war de groussen Noperen hoffnungslos ausgeliewert.

Säit dem Enn vum Kale Krich gëtt et keng direkt militäresch Bedrohung méi vu Lëtzebuerg a vun Europa. An Europa selwer gouf et säit dem Enn vum Zweete Weltkrich kee Krich méi zwëscht Däitschland a Frankräich an och net zwëscht aneren europäesche Länner. Haut - an dat ass fir mech eng grouss Errongenschaft, eng historesch Errongenschaft - kann e jonke Mënsch, dee säi Liewe viru sech gesäit, op eng Zukunft oui Krich a sengem direkten Ëmfeld kucken. Dat ass de Verdéngscht vun dem europäeschen Eene-

gungsprozess, dee Fridden an Europa geschaf huet.

Déi enk transatlantesch Zesummenaarbecht vu Westeuropa an den USA an der Zäit vum Kale Krich huet déi pluralistesche Demokratie verdeedegt an erhalen. Dës Zesummenaarbecht war jo déi direkt Konsequenz vum Agräife vun den USA an de Kampf géint faschistesche Muechten am Zweete Weltkrich.

Wat Lëtzebuerg ugeet, huet jo onst Land am Zweete Weltkrich seng Neutralitéit opginn, wéi d'Lëtzebuurger Regierung am Exil zu London an an de Joren duerno un der Neiuordnung an der Nokrichszäit deelgeholl huet. Dat war engersäits d'Bedeelegung un der UNO, déi, anescht wéi de schwache Völkerbond nom Éischte Weltkrich, d'Mëttele krut, fir de Fridde wann néideg och mat Waffen duerchzusetzen, an dat war anerersäits d'Bedeelegung u westleche Bündnisser. An deem Zesammenhang huet Lëtzebuerg sech eng eegen Arméi ginn, fir d'éischt opgrond vum obligatoresche Militärdéngscht, du vun enger Fräiwëlligenarméi. D'strategesch Konzepter hu sech natierlech mat der Zäit geännert.

Wann an der Nokrichszäit vun Arméi zu Lëtzebuerg geschwat gouf, war et oft op eng äusserst kritesch Manéier, wann net op eng oflehnend Manéier, besonnesch op der Gauche, mä och emol vu Säite vun der CSV.

Haut, 15 Joer nodeem déi sou genannt bipolar Welt opgehalen huet ze existéieren, si mer an Europa fir de Multilateralismus, dat heescht fir friddlech Relatiounen mat alle Länner vun der Welt, ouni Hegemoniebestriewen, mä mat der fester Absicht, ons eege Sécherheet an Europa ze garantéieren an dobaussen opgrond vun der UNO-Charta Fridden a Mënscherechter mat duerchzusetzen.

Ons eege Sécherheet garantéieren, wat heescht dat? Grondleeënd fir déi nei Konzepter vu Sécherheet a Verdeedegung ass d'Strategie, déi den Europäesche Rot den 12. Dezember 2003 opgrond vun engem Bericht vum Här Solana doriwuer ugeholl huet. Dës Strategie ass keng ausschliesslech militäresch. Si identifizéiert déi Hauptbedrohunge vun haut, wéi den Terrorismus, d'Massevernichtungswaffen, regional Konflikter, Opléisung vu staatleche Strukturen an organiséiert Kriminalitéit. Si setzt dat an den Zesammenhang mat der Aarmut an der Ënnerentwécklung an der Welt.

Déi fundamental Iddi, déi dës Strategie zugrund läit, ass déi, dass ons Sécherheet net ze trennen ass vun enger globaler Uerdnung. D'Aarmut muss gradesou bekämpft gi wéi d'Diktatur, d'Ënnerentwécklung gradesou wéi d'Onuerdung an d'Kriminalitéit.

Här President, et gëtt sécher regional a global Bedrohungen. Regional muss Europa seng Sécherheet a sengem direkten Ëmfeld garantéieren. Gefort ass hei eng kohärent europäesch Diplomatie, eng gemeinsam Krisepreventioun, eng konsequent Hëllef fir de wirtschaftlechen, sozialen a politeschen Opbau a Länner, déi eben de Krich kennen oder kannt hunn.

Wéi déi fréier jugoslawesch Federatioun ausenaner gebrach ass sinn um Westbalkan al ethnesch, reliéis a politesch Konflikter opgebrach, déi zum Krich an Onstabilitéit un den immédiate Grenze vun Europa gefouert hunn an eng Äntwert vun Europa verlaangt hunn.

D'Integratioun vu Slowenien den 1. Mee 2004, muer an iwwermuer vu Kroatien, Mazedonien an enges Dags vu Serbien-Montenegro, vu Bosnien, vum Kosovo, kann, mä natierlech muss net onbedéngt dozou bäidroen, dass de Konfliktpotential an där Géigend duerch déi friddlech wirtschaftlech a politesch Zesummenaarbecht entschäerft gëtt. An der Zwëschenzäit pro-

béiert d'Europäesch Union d'Zesummeliewen an deene Länner matzehëllefen ze organiséieren, nei Onstabilitéiten an nei Krisen ze verhënneren. Also Stabilitéit a Fridde schafen. Also kee Kolonialismus, kee Besatzungsregime, mä Krisepreventioun mat zivilen a mat militäresche Mëttele.

Am Osten a Südoste vun Europa hunn déi friddlech Revolutionen an der Ukraine bei de Partnerschaftswahlen - ech soe friddlech Revolutionen -, a virdrun och a Georgien, gewisen, dass an de fréiere Sowjetstaten demokratesch Regeln zum Deel eng Fassad bleiwen an hannendrun en autoritäre System vu fréiere Sowjetapparatschike weider besteet. Russland wëllt seng Hegemonie a sengem fréieren Aflossberäich net ëmmer mat de feinste Methoden duerchsetzen.

Och hei ass e latent Konfliktpotential festzustellen, dat zu Irritatiounen zwëschent der EU a Russland féiere kann. Och hei muss mat diplomatesche Mëttele iwwer Kooperatioun a Partnerschaft d'Leisung gesicht ginn, fir Fridden a Stabilitéit ze erhalen an ze festegen.

Dat regionaalt Ëmfeld vun der Europäescher Union geet ganz wäit, bis zum Kaukasus, dem Mëttleren Osten an Nordafrika. An dofir och d'Noutwendegkeet fir Europa eng Solutioun am Konflikt zwëschen Israel an der arabescher Welt ze sichen.

Global steet d'Europäesch Union fir e multilaterale Kader an deem d'Länner als gläichberechtigt Partner handelen. D'UNO ass dobäi déi Hauptinstitutioon, déi an hire Strukturen a Capacitéite gestärkt muss ginn. Och dat ass eng Aufgab vun der Europäescher Union um globale Plang.

Aus all deenen Ursaachen, Här President, kann ech op jidde Fall net erkennen, wéi dat a verschidene Kreeser behaupt gëtt, dass d'militäresch Asätz elo privilegiéiert géifen a manner d'Preventioun an d'zivil Missiounen.

Här President, déi politesch a militäresch Bündnisser a Strukturen u gëschter bestinn haut nach weider. Et ass och net virauszegesinn, dass se ofgebaut oder ofgeschafte solle ginn. Et geet kee grouse Kreesch duerno duerch all ons Länner. Am Géigendeel gesinn d'Länner d'Schutzfunktioon vun deene Bündnisser. Dofir hëlt d'Europäesch Union an hiren Verfassung, an där Verfassung, déi mer zur Diskussioun hunn, Kenntnis vun der NATO gradewéi vun dem neutrale Status vun enger Partie EU-Länner; net méi an net manner.

Ech hu bei Géigner vun der Europäescher Verfassung gelies, domat géif elo déi Europäesch Union sech der NATO an den Amerikaner ausliwweren. Et ass alles, dass net gesot gëtt, déi Europäesch Union géif elo an der NATO opgoe wéi e Stéck Zocker am schwarze Kaffi. Just de Géigendeel ass wouer, well an der Verfassung d'Europäesch Union sech méi Mëttele gëtt, méi onafhängeg och vun den USA gëtt, fir fir hir Sécherheet anzetrieden.

Wien déi lescht Wochen an Deeg d'Diskussiounen verfollegt huet, erkennt, dass dat jo de grouse politeschen Thema ass, deen och d'Zukunft vun den transatlantesche Bezéiunge bestëmmen wäert.

D'Fro stellt sech: Wëlle mer en eegestänneg Europa, wat eegestänneg seng Sécherheet garantéieren kann, wat eegestänneg an der Welt intervenéiert op seng Manéier oder wëlle mer dat net?

Ech selwer, an och meng Partei, hätte gär en esou en onafhängegt Europa och um Plang vun der Sécherheet.

Déi bishereg Bündnisser goufen ëmmer staark vun den USA dominiéiert, well dëst déi gréisste Militärmuecht war an och nach ass. Den amerikanesche Prabbeli war jor-

zëngtelaang Garantie fir Demokratie a Fräiheet a Westeuropa. An no 1990 gouf d'NATO op d'Länner an Osteuropa ausgedehnt, déi Schutz virum mächtigen Noper Russland ënnert dem amerikanesche Prabbeli gesicht an dat mat hiren Participatioun um Irak-Krich gedankt hunn.

D'Tendenz besteet haut an Europa, fir eng eegestänneg europäesch Verdeedegung opzebauen - ech hunn et gesot -, net eng europäesch Arméi, déi jo bekanntlech 1954 zu Paräis gestuerwen ass, mä eng europäesch Verdeedegung, déi Europa Schutz an der verännerte Situatioun no 1990 bidden soll.

Nei Ziler goufe fir déi besteend militäresch Strukture gesicht, déi sech ëmgestallt hunn a weider ëmstelle mussen. Du si fir d'éischt déi sou genannte Petersberg-Missiounen beschriwwen a festgehale ginn. Eng ganz Entwécklung huet stattfonnt, déi iwwregens am Bericht vum Här Glesener beschriwwen gëtt, deem ech och félicitéiere fir seng Aarbecht, fir säi mëndleche Bericht an och fir säi schrëftleche Bericht, an déi direkt op dese Fliger an och op d'Kapiteln iwwert d'Sécherheet a Verdeedegung an der Europäescher Verfassung gefouert huet.

An de leschten zwee Joer huet déi europäesch Verdeedegungs- a Sécherheitspolitik konkret um Terrain agéiert. Säit 2003 huet d'Europäesch Union déi international Police Task Force a Bosnien iwwerholl, d'Missioun Proxima an der fréierer mazedonescher Republik an elo Eujust-Themis a Georgien, déi jo den Här Minister, wéi ech gëschtter Owend op der Televisioun gesinn hunn, viru kuerzem besicht huet.

An duerch d'Arrangementer zwëschent der NATO an der Europäescher Union, sou genannt „Berlin Plus“, konnt d'Europäesch Union eng éischt Militärmissioun an der fréierer Republik Mazedonien duerchféieren, also d'Missioun Concordia an eng Operatioun Artemis an der Republik Kongo.

Dozou kënn en Instrument wéi de Centre de situation, dee Renseignerement zuesummesicht an do duerch d'Analys vun der Situatioun um Terrain erméiglecht.

A Bosnien leeft eng Operatioun Althea of, déi e Gläichgewicht tëschent militäreschen an zivilen Ziler verfollegt; sécher, wéi mer wëssen, e ganz delikat Gläichgewicht.

Ech hunn hei an deene leschte Méint an der Chamber an zu Lëtzebuerg keen Awand gehéiert. Si si menger Usicht no nützlich, si verhënnere Leed fir d'Zivilbevölkerung an droen zur Stabilitéit an zum Fridde bäi. Dat ass weder Kolonialismus, nach Militäroccupation.

Här President, de Fliger féiert ons zur Problematik vum Lëtzebuurger Bäitrag zur NATO, wéi och zur europäescher Sécherheits- a Verdeedegungspolitik.

Zil ass et, laut Koalitiounsprogramm, progressiv, mëttelfristeg op 1,2% vum Bruttoinlandsprodukt fir Ausgaben an deem Beräich eropzuegoen. Frankräich läit bekanntlech do scho bei 2,5%, Holland bei 1,6%. Mir si bei, jee nodeem wéi een et rechnet, 0,4 oder 0,8%, ob d'Police derbäi ass oder net. Dese Prozentsaz seet menger Meinung no u sech näischt iwwert déi Aart vu Bäitrag aus, dee mer maache wëllen.

Lëtzebuerg huet zum Beispill wéineg Zaldoten. Well mer der ze wéineg fonnt hunn, hu mer d'Arméi fir Netlëtzebuurger opgemaach. Si kënnen nëmmen op fräiwëlleger Basis agesat ginn. Grondsätzlech ass d'LSAP domat averstanen, datt Lëtzebuerg net eleng mat Sue säi

Bäitrag zur Verdeedegungspolitik ofdéngen kann. Zaldote vun der Lëtzebuurger Arméi sinn am Ausland agesat ginn, um Balkan, wéi an Afghanistan. Si hunn hir net ongeféierlech Missiounen gutt erfëllt an domat dem Land e groussen Déngscht geleesch. Si hunn d'Souveränitéit an d'Crédibilitéit vum Land gestärkt a si hu gewisen, dass mer et mat der Solidaritéit no baussen eescht mengen.

Dës fräiwëlleg Asätz stoussen natierlech bei enger klenger Arméi op Grenzen, souwuel wat d'Ausbildung, wéi och wat den Equipement ugeet.

Et gëtt dofir elo vun enger Beruffsarméi geschwat, fir der Regierung d'Méiglechkeet ze ginn, schnell op d'Demande vun der Europäescher Union an der NATO bei Auslandsasätz ze reagéieren. Mir wëssen, dass mer déi Beruffsarméi schonn zum Deel hunn, well Offizéier, Ënneroffizéier a Korporäl si jo Beruffszaldoten, wann ech gutt ënnerriicht sinn. Ob a wéi mer weider Beruffszaldoten zu Lëtzebuerg fannen ouni eng Friemelegioun opzeriichten, déi jo kee wëllt, dozou wëllt d'Regierung jo an de kommende Méint a Jore Virschléi virleeën.

Vill Leit froen sech och, ob ee sech net en anere Bäitrag vu Lëtzebuerg virstelle ka wéi einfach Zaldoten, zum Beispill a Form vun héichkarätege Spezialisten am Déminage, am Renseignement, an ziviler Hëllef oder vum medezineschen, linguisteschen oder technesche Personal mat enger héijer Spezialisatioun. An de Petersberg-Missioun gëtt et vill Saachen ze maachen, fir déi een niewent der classescher Arméi aner mënschlech Ressourcë brauch. An ech mengen eis Regierung soll sech dat och mat iwwerleeën.

An da wollt ech nach eppes soen iwwert déi Zuel vun 1,2% vum Bruttoinlandsprodukt fir Militärausgaben. Ech mengen, déi därer een och net onafhängeg gesi vun der gesamter Démarche, vun där globaler Démarche vun der Verdeedegungs- a Sécherheitspolitik, wéi se dann elo vernetzt gesi gëtt. Wa Lëtzebuerg 0,8% vu sengem BIP fir Entwécklungspolitik ausgëtt, an domat vill méi wéi aner Grouss- a Mëttelmuechten, muss dat och op iergendeng Manéier an der Statistik betruucht a bëuecht ginn.

E Beispill: Wann d'organiséiert Kriminalitéit als eng grouss Gefor fir d'Sécherheet gesi gëtt, wa mer géint Schlepperbanden a géint illegal Immigratioun ukämpfen, geet dat sécher mat Police oder militäresche Mëttele, mä et geet net ouni e Bäitrag fir d'Entwécklung vun de Länner aus deene Wirtschaftsflüchtlingen, aus deene Leit auswandere, déi bei sech keng Zukunft hunn.

Dofir, Aarmut an Honger an Exclusion sinn den Nährbuedem vun Terrorismus, Diktaturen an der Deliquenz vu Staten. Entwécklungspolitik gradewéi eng Welthandelspolitik, déi déi aarm Länner respektéiert, si gradesou wichteg Mëttele fir d'Sécherheet ze garantéieren wéi Militär.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. Ben Fayot (LSAP).** - Här President, d'amikanesch Ausseministerin, d'Madame Rice, huet viru kuerzem an enger Ried zu Paräis déi bekannte Gefore fir d'Sécherheet opgezielt, déi fënnf, déi ech och schonn opgezielt hunn. Ech fannen, dass den Discours vun der Bush-Administratioun aner wichteg Gefore vergësst ze ernimmen, déi net mat militäresche Mëttele bekämpft kënnen ginn a fir déi mer och vill Mëttele brauchen. Ech hu se scho genannt: sozial Ongläichheet, Raubbau un der Natur, Ongläichheet zwëschent de Kontinenter, de Länner an an de Länner zwëschent immens räich an immens aarm.

Wat mécht ee Mënsch mat Fräiheet an Demokratie, wann en näischt ze räissen an ze bäissen huet, wa seng Kanner keng Zukunft hunn?

Déi global Welt gëtt méi räich, mä vill Leit ginn an där Welt méi aarm.

Dofir ass zum Beispill de Virschlag vu Groussbritannien interessant, en allgemenge Schuldenerlass fir d'Entwécklungslänner ze dekreteieren. A besonnesch Europa därer déi sozial an ekologesch Dimensioun weder bei sech nach dobausse vergiessen. An der globaler Welt muss Europa säi soziale Modell erhalen an ausbauen, seng Ëmwelt erhalen a verbesseren an domat och dobaussen duerchsetzen.

Här President, d'Europäesch Union ass eng Wirtschaftsmuecht, déi ausser enger morale-scher a politescher Autoritéit fir den Abléck wéineg Mëttele huet, fir sech dobausse Respekt ze verschafen. Si gëtt als sou genannten „Softpower“ bezeechent, an dach huet se esou Mëttele. D'Europäesch Union ass indirekt iwwer wichteg Memberen am Sécherheitsrot vun der UNO vertratt. A wa se mat Drëttlänner Partnerschaften oder Zesummenaarbecht decidéiert, ka se dora Klauselen géint Massevernichtungsmëttele abannen, wéi se dat zum Beispill an engem Accord mat Tadjikistan den 11. Oktober 2004 gemaach huet a wéi se dat och an engem Accord d'association mat Syrien agefügt wëllt hunn.

Op deemselwechte Plang läit de Versuch vun der Europäescher Union iwwer Däitschland, Frankräich a Groussbritannien, den Iran mat wirtschaftlechen an diplomatesche Mëttele ze iwwerzeegen, keng Atomwaffen ze produzéieren. Fir d'Europäesch Union als Wirtschaftsmuecht an als Muecht, déi op Verhandlungen a Multilateralismus setzt, därer militäresch Interventioun ni zu engem Mëttel ginn zu deem ee gräift éier all aner Mëttele ouni Erfolleg bliwwen sinn.

Här President, d'Europäesch Union huet sech als Zil gesat, bis 2010 schnell Eingreifstruppen opzebauen an domat eng Roll fir d'Erhale vum Fridden an d'Agräifen am Fall vu Krisen ze spillen.

Den Avion, dee Lëtzebuerg keeft, soll dozou bäidroen esou Truppen ze transportéieren a soll doriwuer eraus fir aner humanitär Flich benotzt ginn. Den Airbus, dee mer kafen, entsteet duerch eng europäesch industriell Entreprise, déi fir vill europäesch Firmen Optrag offeriert an Aarbechtsplazen an der Industrie erhält oder schafft. Krichsmaterial gëtt nun ebe producéiert, an Europa, mengen ech, deet gutt drun och op deem Plang seng Eegestännegkeet ze entwéckelen.

Haut stëmme mer ee Projet de loi fir eng Décisioun ze formaliséieren, déi am Dezember 2002 vun der viregter CSV-DP-Regierung geholl gouf, ouni dass d'Chamber domat befaasst ginn ass. D'LSAP hat sengerzäit kritiséiert, wéi dat geschitt ass, mä net wat geschitt ass.

Zwar gëtt den Avion eréischt 2017 geliiwert an domat operationell, fir d'LSAP ass et awer gradesou wichteg wéi den Ukaf vum Avion, d'Manéier wéi en agesat gëtt. Also et geet hei ëm den Ukaf vum Avion, mä zugläich musse mer kucke wéi en agesat soll ginn. Sécher wësse mer, dass e soll an déi belsch Arméi integréiert ginn. E muss awer onser Meinung no ënner Lëtzebuurger Souveränitéit a mat Lëtzebuurger Mandat agesat ginn, esou wéi mer elo bei de Friddensmissiounen vu Fall zu Fall eegestänneg decidéieren, well mer och beim Asaz vun Militärfliiger decidéieren, wou a wéi dat ze geschéien huet.

Well an der Logik vun der europäescher Sécherheits- a Verdeedegungspolitik ass et eng Evidenz, dass net nëmme politesch Décisiounen op deem Gebitt mat Eestëmmegkeet geholl ginn. Et ass gradesou evident, dass de Memberstaten hir Mëttele, ob dat elo Zaldoten oder Material sinn, nëmme mat hirem expressen Averstännis agesat ginn.

Une voix. - Très bien.

M. Ben Fayot (LSAP). - Här President, dee Flou, deen eng Zäit beim Avion geherrscht huet, énnert der viregter Regierung, huet och iwwert dem hallwe Schéff geschwieft, wat jo anscheinend an der belscher Budgetsmisäre énnergaangen ass.

Nu mengen ech, och opgrond vun der Sensibilitéit vun esou Dossieren - et ass schonn hei gesot ginn, och vum Här Goerens -, dass d'Regierung Interessi drun huet, kloer demokratisch Prozeduren anzehalen an der Öffentlechkeet kloer Wäin anzuschenken.

An deem Zesummenhang wëll ech ee Wuert soen iwwert déi Gesetzsännerung, déi d'Regierung abruecht huet, fir bei Missiounen am Ausland d'Prozedur méi flexibel a méi schnell ze maachen. Elo muss jo opgrond vum Gesetz iwwert d'Opération pour le maintien de la paix, dat sou genannt OMP-Gesetz vun 1992, wann e puer Leit op eng Missioun an d'Ausland geschéckt ginn, e Règlement grand-ducal no Avis vum Conseil d'État an der Conférence des Présidents vun der Chamber geholl ginn. D'Chamberkommissioun konnt ëmmer erëm constatéieren, dass dës Missiounen net ouni Gefor waren, mä awer eigentlech keng Kampfhandlung waren. An Zukunft soll der Regierung no just d'aussepolitisch Kommissioun bei esou Missiounen konsultéiert ginn, well d'Regierung och schnell reagéiere muss.

Ech hu perséinlech domat kee Problem, wann dës Consultatioun extensiv an intensiv ass. Ouni weder dem Conseil d'État, nach der Presidentenkonferenz ze no ze trieden, sinn ech der Meinung, dass d'Verdeedungskommissioun vun der Chamber à même ass, d'Portée vun enger Missioun ze erkennen an ze jugéieren.

Elo gëtt gesot, dat hunn ech och emol gelies, den Afloss vun der Chamber géif duerch dës Gesetzsännerung méi kleng ginn. Ech mengen dat net. Dat hânt virun allem vun der Chamber selwer of. Wann zwëschent der Regierung an der aussepolitisch Kommissioun iwwer eng Missioun en Désaccord besteet, huet dës Kommissioun d'Méiglechkeet déi Fro virun dem Plenum an domat an d'Öffentlechkeet ze bréngen, eng Motioun ze stëmmen an déi Fro och zur politischer Auseinandersetzung ze bréngen.

D'Gesetz vum 27. Juli 1992 iwwert d'Opération pour le maintien de la paix seet, dass d'Regierung ënner anerem e Kontingent vun Zaldoten am Kader vun esou Operatiounen ka schécken. Eng OMP-Missioun ass, dem Artikel 1 no vun deem Gesetz, ech zitieren: «une mission à caractère civil ou militaire dont le but consiste notamment dans la prévention, la limitation, la modération ou la cessation d'hostilités internes ou inter-étatiques par l'intervention d'un tiers avec l'accord des parties directement concernées».

Dat sinn u sech keng klassesch Krichshandlungen, fir déi mer den Artikel 37 vun eiser Verfassung beméie mussen.

Sécher, Här President, als leschte Gedanken zu dësem Bäitrag, muss mer op dës Diskussioun vu Verdeedungs- a Sécherheitspolitik zréckkommen, wann d'Europäesch Verfassung a Kraaft ass, well d'Kapitel iwwert d'Sécherheits- an d'Verdeedungsolitik ass eent vun deenen, dat inhaltlech entwéckelt an ausgebaut gëtt. Géintwärtig der viregter Vertrag gi fir d'éischt d'Missiounen vun där Politik ausgeübt. Niewent de Petersberg-Missiounen, déi am Traité vun der Europäesch Union säit Maastricht bestinn, kommen Aktiounen fir Désarmement, Hëllef a Conseil fir d'Militär, Krisepreventioun a Stabiliséierungsoperatiounen no de Konflikter.

Et gëtt eng Agence fir Waffen a Fuerschung gegrennt. Et gëtt eng extra Zort vu verstärkter Zesummenaarbecht zwëschent Länner, déi besonnesch schwierig Missiounen iwwerhuele wëllen an dat ass sécher eng wichteg Fro, och wat d'Participatioun vun den nationale Parlamenten doranner ugeet. An et gëtt och eng Solidaritéitsklausel zwëschent allen europäesche Memberstaaten am Accord mam Artikel 510 vun der UNO-Charta.

Et gëtt iwwregens, dat wollt ech nach a Klamere soen, vu Géigner vun der Verfassung kritiséiert, dass am Artikel 41 vun der Verfassung nëmme vun de Prinzipie vun der UNO-Charta Rieds geet an net vun engem Mandat vum Sécherheitsrot vun der UNO. Ech verstinn deen Awand eigentlech net, well d'Prinzipie vun der UNO-Charta jo soen, dass d'UNO de Gewaltmonopol huet an dass e Mandat vun der UNO néideg ass fir an der Welt anzegräifen. Klamere zou.

Här President, fir mech sinn dës Bestëmmunge vun der Verfassung wichteg Elementer op dem Wee fir eng europäesch Verdeedegung. Europa als Wirtschaftsmuecht mat 450 Milliounen Awunner huet eng Verantwortung no bannen an no baussen. Dës Verantwortung ass eng global fir Friden, fir Demokratie, mä och fir den nohaltegen Handel, fir Ëmwelt a Klimaschutz an der Welt, fir de Kampf géint d'Aarmut an d'Exclusioun.

Verdeedungs- a Sécherheitspolitik ass een Element dovunner. Et kann een de Kranken an de Verfollegten net hëlfe, wann een se net beschütze kann a wann een déi net beschütze kann, déi hëlfele an déi gehollef kréien.

Déi grouss Majoritéit vun der Bevölkerung ass fir eng europäesch Aussepolitik a wënscht, dass Europa sech och militäresch Mëtelen dofir gëtt. Déi Europäesch Union, dat wëll ech hei awer wierklech och virun Land soen, ass keen imperialistescht Räich. D'Europäesch Union ass eng Schicksalsgemeinschaft, déi aus dem Krich ervirgaangen ass, fir de Friden ze garantéieren. D'Europäesch Union ass de geneeë Géigendeel vun enger imperialistescher Muecht. Si huet bis elo an Europa Fridde geschaf a wëllt dat weider maache bei sech, ronderëm an an der Welt.

Ech mengen och, dass de Pazifismus, also den absolute Gewaltverzicht, keng Solutioun ass. De Réckzuch an national an europäesch Grenzen och net. Global Verantwortung fuerdert zivil a militäresch Mëtelen. Fir d'Sécherheet an onser globaler Welt ze garantéieren muss mer ons upassen, ons Mëtelen ginn op allen zivile Pläng, an dem Handel, der Wirtschaft, der Hëllef, der Partnerschaft, mä och Mëtelen um militäresche Plang an dofir stëmmt d'LSAP dësse Projet.

Ech soen lech Merci.

M. le Président. - Merci, Här Fayot. Den nächste Riedner ass den Här François Bausch. Här Bausch, Dir hutt d'Wuert.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG). - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, et dierft deene meeschten heibannen net entgaange sinn an deene leschte puer Wochen, dat déi Gréng dësse Projet net wäerte stëmmen an ech muss natierlech fir dat ze motivéieren e bësse méi wäit aushuelen. Et hu jo och schonn anerer vu menge Virriedner dat elo gemaach, déi sech e bësse méi allgemeng beschäftegt hu mat der europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik. Ech muss dat och maachen, fir kloer ze maachen, firwat dat eis Positioun haut esou ass wéi se nun eemol ass.

Säit dem Akraafttriede vum Vertrag vun Amsterdam am Joer 1999 ass e wesentlechen Tournement komm an der europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik. Zwar waren

och scho beim Maastrichter Vertrag eng Rei wichteg Elementer an deem Zesummenhang festgeschriwwen ginn, mä et ass duerch den Amsterdamer Vertrag, wou eigentlech déi richtig europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik, ESVP, mat hiren dräi Komponenten, wéi mer se haut kennen, prezisiéiert a verdäitlecht ginn ass.

Wat sinn déi dräi Komponenten? Dat éischt ass eng militäresch Komponent. Iwwert déi gëtt eiser Meinung no am Moment am meeschten oder vill ze vill geschwat. Dat zweet ass eng zivil Komponent an dat drëtt ass eng Komponent vu Konfliktpreventioun. An zu där drëtter Komponent géif ech emol gäre behaupten an ech kommen nach dorobber ze schwätzen, obschonn zu Göteborg 2001 déi als déi wichtegst ugesi ginn ass, iwwert déi drëtt gëtt am Moment quasi guer net geschwat, respektiv hu mer eis am Moment nach iwwerhaupt keng Moyenn ginn. Eiser Meinung no ass dat awer eng vun deene wichtegste Komponenten an enger Sécherheits- a Verdeedungsolitik.

Déi zwou éischt Komponenten, déi militäresch an déi zivil, sinn och déi, déi an deene sou genannte Petersburger Aufgabe beschriwwen gi sinn. Si sinn och integrale Bestanddeel vum Titre 4 vum Vertrag vun der Union. 2001 ass awer déi drëtt Komponent méi prezisiéiert ginn, nämlech déi vun der Konfliktpreventioun an dat hat eng ganz Rei Gréng, well natierlech um Sommet zu Göteborg, wéi déi Komponent definéiert ginn ass, och schonn eng Rei Bilanë gezu gi si vun Echecher aus den 90er Joren, virun allem natierlech och vum Desaster vun deem wat um Balkan passéiert ass an esou weider.

An dunn ass gemengt ginn, dat eigentlech d'Konfliktpreventioun - ech kommen herno am Detail drop zréck wat fir eng Elementer dorënner ze verstoe sinn - misst e besonnesch grouse Stellwäert kréien am Kader vun der europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik.

Wat beinhalten déi dräi Komponenten elo am Detail?

Déi militäresch, vun där am Moment am meeschte geschwat gëtt. Do kenne mer jo dat Schlagwuert vun deenen ominöse Battlegroups. Wat heescht dat? Déi Battlegroups hunn als Haaptzil, dat eng Sträitkraaft vu 60.000 Unitéite banne 60 Deeg ka mobiliséiert ginn an dat d'Garantie besteet, dat se zumindest ee Joer kann an engem Dauerassaz sinn, wann et noutwendeg ass.

An deem Kontext iwwregens, well natierlech vill iwwert déi Komponent an iwwert d'Schwaachpunkten, déi mer haut hunn, fir déi ze erfüllen, diskutéiert gëtt, huet sech anscheinend erausgestallt, dat mer an Europa ee grouse Schwaachpunkt hunn, dat sinn d'Transportcapacitéiten am militäresche Beräich. Et wieren der ze wéineg do an et gëtt gesot déi, déi mer hätten, wieren zu engem groussen Deel och nach vereelt, déi missten no an no ersat ginn.

An duerfir ass och déi Décisioun erbaigeschwuer ginn, fir de Kaf vun deenen 180 Airbussen, wou mer dann iwwer een dovunner haut de Mëtteg schwätzen. Ech mengen awer, dat et och nach aner Gréng gëtt, firwat iwwert déi Airbussen do geschwat gëtt a firwat déi Décisioun geholl ginn ass. Op déi kommen ech nach méi spéit zréck.

Zweete Punkt, déi zivil Komponent ass prezisiéiert ginn um Sommet zu Feira 1999 an zu Göteborg 2001 och. Déi huet virun allem e Véiermoosname-Paquet zu deem sech verpflichtet ginn ass.

Deen éischt Punkt ass deen, dat eng Zesummenaarbecht vun de Polizeikräften ugestriift gëtt an an deem Kontext ass zum Beispill festgehale ginn, dat et muss méiglech si fir 5.000 Polizeibeamte schnell ze mobiliséieren, wann et noutwendeg ass, 1.000 dovunner innerhalb vun 30 Deeg, wann et drëms geet zum Beispill d'Uerdnung an engem Land, an engem Krisengebitt erëm hierstellen.

Den zweete Punkt ass, dat eng Stärkung misst ugestriift gi vun der Rechtsstaatlechkeet, entweder a Gebidder wou Krisen existéieren oder wou Krise behuene sinn a wou mer nach an lwwergankssituatiounen sinn. Do ass sech zum Beispill verpflichtet ginn, dat musse relativ séier bis zu 200 Riichter, Staatsanwälter, Strofvolzzuchsexperten an aner wichteg Persounegruppen innerhalb vum Geriicht a vum Strofvolzzuch kënnen bereitgestallt ginn.

En drëtter Punkt ass d'Stärkung vun der Zivilverwaltung. Zum Beispill sollt et an Zukunft méiglech si fir Expertengruppen, déi Wahle virebereeden a Länner, wou virdrun Onstabilitéit existéiert huet, awer och Expertengruppe fir esou Saache wéi e Steiersystem opzebauen, Bildungswiesen, Waasser-versuergung oder aner Saachen, déi zum zivile Beräich gehéieren, fir déi relativ séier erëm kënnen opzebauen.

Zum véierte Punkt gehéiert de Bevölkerungsschutz. Virun allem misst do e ganze logisteschen Apparat opgebaut ginn, dee kënnt den Hëlfeorganisatiounen zur Säit stoen a virun allem och do als Beispill nëmme een erausgeholl, muss et fäerdeg bruecht ginn innerhalb vun dräi Stonnen Evaluierungsteamen oder Expertenteamen vu bis zu 2.000 Persounen ze mobiliséieren, fir a verschidde Krisefäll kënnen op der Plaz agesat ze ginn.

Dat heescht, wann een deen zweete Volet kuckt, da stellt ee fest, dat dat wat do um Niveau Ressources humaines, Logistik an esou weider misst zur Verfügung gestallt ginn, en enormen Apparat ass an een enorme Käschtewuert wäert mat sech zéien. Allerdéngs gëtt, wéi gesot, iwwert deen am Moment am Detail ganz wéineg diskutéiert, mä haaptsächlech iwwert deen éischen.

Deen drëtten ass dee vun der Konfliktpreventioun. Virun allem soll et dorëms goen, dat d'Ursaache vu Konflikter identifizéiert kënnen ginn, fréizäitig identifizéiert kënnen ginn, fir se dann och kënnen ze bekämpfen. Et soll versicht ginn, eng ganz Logistik opzestellen, déi et erméiglecht méi effektiv Konflikter schonn an hirer Ufankphasen ze identifizéieren. D'international Zesummenaarbecht an deem Kontext soll gestärkt ginn. Zu all deenen dote Punkte gëtt et bis elo rose wéineg, wat op d'Bee gesat ginn ass. Wann ee kuckt am Kader vun den EU-Budgeten, wat d'finanziell Envergue ass fir déi dote Saachen zum Beispill, da stelle mer fest, dat dat ridicule wéineg ass a bäi wäitem net dat ass, wat sech als Zil gesat ginn ass zu Göteborg 2001.

Fir déi Gréng ass et awer esou, dass déi europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik, zu där mer stinn - dat wëll ech ausdrécklech soen -, e Ganz ass, dass déi dräi Komponenten zesummegehéieren, an dat mir keng Loscht hunn elo separat iwwer ee Volet, an da virun allem dee militäreschen ze diskutéieren, an déi aner an der öffentlecher Debatt permanent ausen vor gelooss ginn.

Mir mengen och dofir, an dat sinn eis gréisste Bedenken, déi mer am Moment hunn, wa mer kucke wéi d'Diskussioun am Moment gefouert gëtt, dat zum Deel hanne vir ugefaange gëtt an der Approche vun der europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik.

Fir eis ass et op alle Fall kloer, do misst d'Hierarchie esou sinn, wann een déi dräi Komponenten hëlt,

dat d'Konfliktpreventioun un éischter Stell steet, an zweeter déi zivil Komponent an dann an der drëtter Plaz eréischt déi militäresch kënnt.

Um Enn ass et awer esou, dass mir feststellen, dat de militäreschen Aspekt d'Top-Prioritéit genéisst an deen eigentlech als prioritär ugesi gëtt, an och dass sech e bësse, fir net ze soen ëmmer méi staark der Illusioun highi gëtt, dass een duerch héich Investitiounen an deen dote Beräich eng Keier e risestärke Militärapparat kéint opbauen, deen eis dann déi Sécherheet an déi Sécherheitsgefille géif gëtt, déi mer bräichten an déi mer ustriewe mat deem gesamte Konzept.

Déi aner Konzepter, wéi gesot, gi vernoléisseg. Dee vun der Konfliktpreventioun - ech hat et gesot - ass zu Göteborg 2001 zur absoluter Prioritéit deklaréiert ginn. Wann ech déi Debatte verfolge, déi de Moment intensiv och am Europaparlament stattfannen, da stellen ech fest, dat dat och am Europaparlament ganz staark kritiséiert gëtt, dat deen do Volet bis elo iwwerhaupt net weiderbruecht ginn ass, dat deen absolut e Stéifkand ass, an dat einfach alles wéi gesot sech just ëm dee militäresche Volet dréint.

A wann een dann doriwwer diskutéiert wéi ee Bäitrag ee Land am Kader vun där europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik soll leeschten, da menge mir, da muss een dat kënnen diskutéieren par rapport zu deene 25 Länner en fonction vun deenen dräi Sainen. Da muss et fir eis och egal sinn a wéi eng vun deenen dräi Sainen eventuell dat eent oder dat aner Land investéiert.

Ech wëll mech erklären. Ech mengen, dass et wéineg Sënn mécht fir e Land wéi Lëtzebuerg, wat stricte keng militäresch Traditioun oder „Kultur“ huet, wat éischer no der Ofschafung vum obligatoreschen Arméidéngscht de militäresche Volet an en absolute Minimum zréckgeschrauft huet. An dofir muss ee sech awer kënnen d'Fro stellen, wa Lëtzebuerg dann - a mir mengen, dat Lëtzebuerg säi Bäitrag zu der europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik muss leeschte sougutt finanziell wéi och wat d'Zur-Verfügung-Stelle vu Leit wéi och wat d'Logistik ubelaangt - dee Bäitrag leescht, ob et dann net méi Sënn mécht fir esou ee klengt Land, wat wéi gesot keng militäresch Traditioun huet, an de Volet 2, deen ech virdrun opgezielt hunn, vun der Konfliktvermeidung investéieren ze loosse wéi onbedéngt an dee militäreschen Aspekt.

Ech mengen, wa mer iwwert déi gesamt Strategie, déi gesamt europäesch Sécherheits- a Verdeedungsstrategie diskutéieren, da muss och de Bäitrag vun engem eenzelne Land par rapport zu deenen dräi Saile gekuckt ginn an net nëmme par rapport zu engem.

Mir mengen op alle Fall, dass et fir Lëtzebuerg méi Sënn ebe gemaach hätt, wann ee gesot hätt: Hei, komm mir schrauwen eis Ausgaben am Beräich vun der europäesch Sécherheits- a Verdeedungsolitik erop, mä mir investéieren an déi zivil Komponent oder an d'Komponent vun der Konfliktpreventioun, an dann hu mer genauou gutt e Bäitrag geleescht wéi anerer, déi vläicht Militärflienger oder -schëffer kafen. Dann hätt dat sécherlech dora gepasst.

Ausser natierlech et ass ee wierklech der Meinung, dat déi dräi Komponenten net Bestanddeel vun engem gesamten europäesche Konzept, vun engem europäesche Modell sinn. Dat géife mir op alle Fall bedauerlech fannen an och contraire zu deem fannen, wat eigentlech op deene Sommeten Enn der 90er Joren diskutéiert ginn ass.

Dat géife mer och contraire fannen, Här Fayot, zu deem, wat am Konzept diskutéiert ginn ass, wéi sech d'europäesch Sécherheits- a Ver-

deedegungspolitik virgestallt gëtt, wou ëmmer insistéiert ginn ass op d'Zesummespill vun deenen dräi Komponenten do. Op alle Fall ass et fir eis relativ bedenklech, wa mer als Lëtzebuerg higin an eben dee Wee aschloen, dee mer hei aschloen, andeem mer wéi gesot reng an dee militäreschen Aspekt investéieren, wou mer an d'Richtung ginn, andeem mer dee Militärflieger finanzéieren.

Da kënn en anert Argument, dat ech wëll virbréngen, wat eis besonnesch gestéiert huet an där ganzer Diskussioun hei, sougutt scho bei där viiregter Regierung wéi bei där heiter, déi déi Argumentatioun zum Deel weidergefouert huet. Dat ass, dat dee Militärflieger hei zum gudde Deel an der Öffentlecheit gerechtfaerdegt ginn ass mat humanitären Zwecker.

Komm mir sinn éierlech: Dat, wat mer hei kafen, ass e Militärflieger, an deen ass geduecht virrangeg fir militärescht Material ze transportéieren, e Militärhelikopter ze transportéieren. Dee Flieger gëtt iwwerengs och deemtsprechend militäresch équipéiert mat Maschinestoulen, logescherweis, well e geduecht ass fir haaptsächlech militäresch agesat ze ginn.

Wat hei an de Vierende grond geschobe gëtt, och elo nach - fir meng Begrëffer e bëssen zynesch - um Hannergrond vun der Tsunami-Katastroph, dat ass op alle Fall scho bal de mauvais goût, géng ech soen, dat ass net dat, firwat de Flieger ugeschaf gëtt.

De Flieger hei gëtt kaaft am Kontext vun enger europäescher militärescher Strategie a mir sollen och wann ech glifft endlech ophalen, déi geféierlech Vermeschung ëmmer erëm ze maachen, déi Usus ginn ass an där leschter Zäit, fir déi militäresch Missiounen esou einfach locker an engem Otemzuch ze nenne mat deenen humanitären, respektiv fir dat ze maachen, wat mer hu misse feststellen, och an deene leschte Konflikter, virun allem an Afghanistan, an dat de Sonndeg och zu Recht op där Debatt op der Televisioun vun engem Vertrieeder vu Médecins sans frontières opgeworf ginn ass, wou carément esouguer gesot gëtt, zum Beispill an Afghanistan: Wann Dir lech net esou behuelt wéi mir dat als militäresch Muecht hei gären hätten, da sträiche mer lech d'humanitär Hëllef oder d'humanitär Hëllef ass gebonnen un de Fait, dat Dir lech behuelt esou wéi mir et gären hätten.

Do gi geféierlech Spillercher gemaach, geféierlech Vermeschung gemaach, a kommt mir sinn esou éierlech a mir soen, firwat dat mer dee Flieger hei kafen, kommt mir loossen déi humanitär Aspekter hei eraus, soit datt en och vläicht iergendwann eng Kéier agesat gëtt, fir Medikamenter oder ech weess net wat och iergendswou ze féieren.

Ee leschte Punkt, deen ech awer mengen, deen een och net kann négligéieren an där ganzer Diskussioun, dat ass deen, datt et gewesene Käpp an Europa och virschwieft fir een Op- oder Ausbau vun der europäescher Rüstungsindustrie an d'Wee ze leeden, a mat haaptsächlech där Bestellung vun deenen 180 Airbusen hei gëtt dat relativ daitlech.

Ech wëll verweisen op een excellenten Artikel vum Romain Hilgert am „Lëtzebuerger Land“ vum 8. Juni 2001, deen dat menger Meenung no ganz gutt folgendermoossen analyséiert huet, wou e seet: „Die Entscheidung der belgischen und luxemburgischen Regierung vom Freitag...“ - also 2001 natierlech - „...drängte, denn in 14 Tagen will Airbus bei der Pariser Rüstungsmesse von Le Bourget endlich ein Auftragsheft für sein großes Militärprojekt vorlegen können, um am 21. Juni um 14.00 Uhr alle Zweifel darüber zu zerstreuen, dass der Transporter überhaupt jemals gebaut wird. Und mit dem A400M will die europäische Airbus

sich endgültig auch im Rüstungsgeschäft gegen die US-Konkurrenz von Boeing und Lockheed Martin behaupten.

(...) Weil es aber billigere Angebote der US-amerikanischen und russischen Konkurrenz gibt, werden immer wieder Zweifel laut, ob es überhaupt genügend Nachfrage gibt, um einen eigenen europäischen Transporter zu entwickeln. Doch auf diesem Gebiet sind marktwirtschaftliche Überlegungen zweitrangig. Um die hohen Entwicklungskosten zu bezahlen, müssen mindestens 180 Maschinen bestellt werden; Airbus rechnet mit dem Absatz von 225 Maschinen zu einem Gesamtpreis von 20 Milliarden Euro.“

Ech mengen, datt déi Analys do richtig ass, an datt een dat awer soll am Kapp behalen, datt et hei awer och ëm Geschäftemacherei geet an deem dote Kontext, an net nëmme ëm hehre Ziele ronderëm eng europäesch Sécherheets- a Verdeedegungspolitik, well mir wësse jo, wien alles an deem Konsortium Airbus mat dran ass. Dofir menge mer, och wa mer esou frou wéi mer waren iwwert déi Entwécklung vun deem fantasteschen zivile Flieger vun Airbus, esou onglécklech mécht et eis awer, datt gemengt gëtt, mir missten elo an deem dote Geschäftchen och nach international eist Geld an Zukunft mat verdéngen.

Ech wëll och ofschléissend soen, Här President, datt mir als Gréng eigentlech warne virun där Illusioun, déi ëmmer erëm an de Raum gestallt gëtt. Wéi dat dann oft an esou Fäll ass, wann iwwer esou Saache wéi dat hei diskutéiert gëtt, gi jo all méiglech Konflikter, all méiglech Völkermorden erbäigezunn, fir esou Saache wéi dat heiten ze rechtfäerdigen an op déi Nécessitéit haaptsächlech vun deem militäreschen Aspekt ze verweisen.

Ech mengen, datt et eng Illusioun ass, niewent dem Punkt, datt mir als Gréng och der Meenung sinn, datt et net nëmme Gutmenschen op dëser Welt gëtt an datt een e militäreschen Aarm brauch an enger Verdeedegungspolitik. Et ass awer eng Illusioun ze mengen, datt dee militäresche Volet deen ass, deen dee wichtigsten ass an der Bekämpfung vun Terrorismus oder Krisen an eiser Welt.

Mir brauche jo nëmme eng Kéier éierlech de Bilan ze zéien, an deene Länner wou militäresch Interventiounen an deene leschte Jore gemaach gi sinn. Wann ech Afghanistan kucken: Natierlech si mer all frou doriwwer, datt den Taliban-Regime an Afghanistan net méi do ass. Mir mussen awer och esou éierlech sinn a soen, datt mer wäit ewech sinn am Moment vun der Léisung vun der innerer Kris an Afghanistan. Mir hunn an Afghanistan eng Situatioun wou ronderëm Kabul alles méi oder wéiniger ënner Kontroll ass, mä de Rescht vum Land, do kann een awer nawell doriwwer diskutéieren, wéi vill do wierklech ënner Kontroll ass a wéi d'Zoustänn do sinn.

Vun der militärescher Interventioun am Irak wëll ech net schwätzen, well do d'Europäesch Unioun, a virun allem och Lëtzebuerg, jo méi eng kritisches Haltung haten, mä et ass awer och erëm e Beispill wat ee kann opzielen, an et kënn en iwwerhaapt de Bilan emol zéien aus all deene militäreschen Interventiounen. Och wa verschidder eiser Meenung no gerechtfaerdegt waren, haaptsächlech um Balkan, fir de Völkermord verschiddelech ze verhënnern, dee sech do ugebahnt huet, esou ass et awer esou, datt de militäreschen Apparat als solches net herno d'Kris wäert léisen oder net géegent ass fir d'Kris ze léisen.

Ech mengen duerfir, datt eigentlech nach ëmmer net verstanen gëtt, datt awer déi zwee aner Aspekter, nämlech déi vun der Konfliktvermeidung oder der Preventioun, vill méi wichteg sinn an där doten Dis-

kussioun wéi dee militäreschen, an datt mer eigentlech awer riskéieren der Illusioun ze verfallen, ze mengen, wa mer elo eng staark europäesch Arméi hunn, dann hätte mer schonn dat meescht gemaach.

Et kënn en natierlech d'Ausféierungen nach méi wäit féieren an och iwwer aner Aspekter diskutéieren, déi och zum preventive Charakter gehéieren, d'Europäesch Unioun als Sozialmodell a sou weider, mä ech mengen dat maache mer an engem anere Kontext, wa mer iwwert d'Europäesch Verfassung schwätzen oder aner europäesch Debatten hei féieren. Ech wëll duerfir haut emol ofschléissen a soen, datt déi Gréng eigentlech duerfir dräi Gréng hunn, firwat se der Meenung sinn, datt dee Flieger hei eigentlech net onbedéngt déi beschten Décisioun war, déi eng Regierung kann huele fir de Bäitrag ze leeschte vu Lëtzebuerg an enger europäescher Sécherheets- a Verdeedegungspolitik.

Deen éischten ass dee wéi ech gesot hunn, mir sinn der Meenung, datt de Moment nëmme iwwert dee militäreschen Aspekt generell diskutéiert gëtt a ganz wéineg iwwert déi zwee aner, a mir sinn doriwwer eraus der Meenung, datt et muss am Kader vun dem Bäitrag vun deenen eenzelne 25 Länner duerchweebs méiglech si fir e Land wéi Lëtzebuerg ze decidéieren, datt säi Bäitrag haaptsächlech ze gesinn ass andeem investéiert gëtt an de Volet 2 oder de Volet 3, déi ech virun opgezielt hunn.

Dann dee leschte Punkt, dat ass deen, datt ech awer de Verdacht net lassginn, datt et hei schlussendlech ëm Rüstungsgeschäfte geet, déi eis skeptesch maachen an där heiten Diskussioun. Aus all deene Gréng, Här President, mir sti weider zu der europäescher Sécherheets- a Verdeedegungspolitik, mä mir wäerten dëse Projet hei net stëmmen a mir sinn och net der Meenung, datt dat hei e wichtige Bestanddeel ass fir Lëtzebuerg fir kënnen, wéi viru gesot ginn ass, matzehalen an och an Zukunft kënnen mat ze diskutéieren an deem dote Kontext.

Ech soen lech Merci.

M. le Président. - Merci, Här Bausch. Leschten ageschriwwene Riedner ass den Här Henckes. Dir hutt d'Wuert, Här Henckes.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dat Gesetz, wat mer haut diskutéieren, ass schonn en historisches Ament, well fir d'éischt an onser Geschicht soll decidéiert ginn, fir e Militärflieger ze kafen. E Militärflieger, deem säin Haaptzill et ass fir militäresch Interventiounen ze maachen, an et wier falsch, wéi och mä Virriedner et hei scho richtig ervirgestrach huet, fir ze soen, datt dat heiten e Flieger wier, deen haaptsächlech fir humanitär Zwecker kéint gebraucht ginn.

De Käschtepunkt gëtt ugi mat 120 Milliounen Euro op der Basis vum Präisniveau vun 2001. De Kafpräis vum Flieger ass wuel de richtige Präis fir d'Joer 2001, mä et ass de falsche Präis haut am Joer 2005. De richtigen, aktualiséierte Kafpräis läit bei 133,24 Milliounen Euro. Dat sinn a Lëtzebuerger Frang eng ronn 5,4 Milliarden. Am Joer 2001 war den Eenheitspräis berechent ginn op der Basis vun enger globaler Commande vun 288 Fligere vum Typ A400M. Dat ass deen Airbus vun deem mer schwätzen. Or déi Commande ass op 180 Fligere reduzéiert ginn.

D'Entwécklungskäschte vun dem Flieger sinn awer nach ëmmer dëselwech, sauf datt dës Käschten elo op 180 Fligere opgedeelt ginn, statt op 288. Déi reduzéiert

Produktionszifferen erhéijen den Einzelpräis vum Flieger. Am Budgetbericht vum französische Parlament fir d'Joer 2005 gëtt gesot, datt déi 50 Airbusen, déi Frankräich soll kafen, 6 Milliarden 662 Milliounen Euro solle kaschten, wat also e Stéckpräis vun 133,24 Milliounen Euro ergëtt. Dat si vill méi Suen, wéi dat am virleiende Gesetzesprojet drasteet.

Ech wëll drun erënneren, datt mer all Kéiers wann d'Chamber e Bauprojet hei diskutéiert, dann ëmmer kucken, fir en aktualiséierte Präis virleien ze hunn, fir datt d'Chamber och genau weess, wat dann de Bau soll kaschten. Wann et awer ëm e Militärflieger geet, da gëtt dat net gemaach, da gëtt e Präis geholl, deen elo véier Joer al ass. An et ass doduerjer natierlech, datt d'Regierung deen Ablack och e Finanzierungsplang virleet, dee falsch ass, well hei och eng halber Milliard, well hei och iwwer 13 Milliounen Euro feelen. Mir verlaange vun der Regierung, datt se ons haut seet, wéi de richtige Kafpräis ass, an datt se och higeet an dee Finanzierungsplang ännert an deem neie Präis upasst.

Am Kontext vum Finanzierungsplang wëll ech och ervirsträchen, datt a Frankräich an an Däitschland gesot ginn ass, datt déi Regierung, déi esou e militäreschen Invest decidéiert, och muss kucken, datt während hirer Legislatur de Kafpräis bezuelt gëtt, an datt dat net op eng oder zwou oder dräi Regierungen eriwirwer soll geluecht ginn. Dat ass hei zu Lëtzebuerg net gesetzlech verankert, mä et wier awer e richtige Prinzip.

Wat een och muss festhalen, dat ass, datt de Kaf vun engem Transportflieger keng Prioritéit fir ons Arméi ass. Mir soen, datt prioritär an d'Formatioun vun eise Leit, an d'Modernisierung an an d'Spezialisierung vum Equipement vun eiser Arméi investéiert soll ginn, zum Beispill iwwert d'Vehicules de reconnaissance oder d'Panzerung vun eisen Humveeën. An deem Kontext hat ech iwwerengs den Dezember eng parlamentaresch Ufro un eisen Arméiminister gericht, wou de Minister huet missen dës Mëssstänn unerkennen.

Ons Leit fuere gréisstendeels an ongepanzerten Humveeën dorëmer, an dat a Krisegebidd. Et ass skandaléis, wann d'Regierung amplaz an d'Sécherheet an d'Effikasitéit vun eiser Arméi, amplaz an d'Formatioun vun eisen Zaldoten ze investéieren, et virzitt, prioritär an den Transport vun den Zaldoten, hin an zrëck an d'Krisegebidd, ze investéieren! Wéi et hinnen an de Krisegebidd geet, dat ass der Regierung net esou prioritär. Do läit de Reproche, dee mir der viiregter Regierung gemaach hunn. Do läit de Reproche, dee mir dëser Regierung maachen.

Ee vun de Gréng, déi ugefouert ginn, fir an en deiere Flieger ze investéieren, ass datt onst Land misst, fir sengen internationale Verpflichtunge gerecht ze ginn, méi en héije Prozentsaz vum PIB an d'Arméi investéieren. An internationale Kreiser kréie mer effektiv reprochéiert, datt mir mat 0,8% vum Bruttoinlandsprodukt wäit hanneren deenen aneren europäesche Länner wéi d'Belsch, Frankräich oder Däitschland leien, wat d'Militärausgaben ugeet. Mä et gëtt awer och e guddé Grond duerfir.

All déi Länner, déi méi investéieren, déi ganz oft dat Duebelt investéieren a militäresch Zwecker, hunn och eng militäresch Industrie, hunn och en direkten ekonomeschen a sozialen Intérêt fir dat ze maachen, fir déi Industrien um Liewen ze erhalen a fir Aarbechtsplazen ze schafen. Doduerjer gesäit een och, datt et ganz vill Kompensationsgeschäfte gëtt, déi europawäit vereinbart ginn. All déi Länner mat engem héije Budget hunn also en direkten oder indirekten Intérêt fir Militärausgaben ze maachen.

Lëtzebuerg huet um ekonomesche Plang guer näischt vum Kaf vun Ar-

mématerial oder vun engem Arméifliger. Eis Banken dierfen net emol un der Finanzierung vu Wafengeschäfte participéieren, well mer hinnen dat iwwert d'Gesetz verbueden hunn. All aner Banken an Europa kënnen dat maachen. All Euroen, déi Lëtzebuerg a militäresch Ausgabe stécht, ...

(Interruption)

... ginn un auslännesch Waffenindustrien. An dat muss och e guddé Grond sinn, fir als Lëtzebuerg e klengeren Deel vun eise PIB an d'Arméiausgaben ze stieche wéi aner Länner, déi e wirtschaftlechen Notzen dovun hunn. A mir kënnen och ervirsträchen, datt mir Wëlles hunn...

M. le Président. - Här Henckes, den Här Grethen wëllt lech eng Fro stellen.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Jo.

M. le Président. - Här Grethen, wann ech gelift.

M. Henri Grethen (DP). - Här President, ech wollt den Här Henckes froen, ob e sech bewusst wier, dass awer eng ganz Rei Lëtzebuerger industriell Betriber Zouliwwer vun der Aviatiounsindustrie sinn a sécherlech och an deem doten Avion wäerten zum Zoch kommen, ob dat d'Rotarex ass oder anerer, déi wäerten do och hiert dierfe liwweren.

(Interruption)

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Also, ech ka just nëmme soen, datt op Basis vun deem, wat bis elo feststeet, wou dee Militärflieger soll gebaut ginn, mer zum Beispill fir de Radar op d'Amikaner wäerten zrëckgräifen...

(Interruption)

..., datt allegueren déi Donnéeën, déi hei festleien,...

(Interruption)

... an Däitschland, Frankräich an all deene Länner gebaut ginn, wou elo virgesinn ass an datt hei op jidde Fall par rapport zu engem Chiffer vu 5,4 Milliarden aler Frang,...

(Interruption)

...wa vun 133 Milliounen Euro vläicht elo eng Millioun Euro effektiv u Geschäfte géng kommen, dann ass dat op jidde Fall...

M. le Président. - Här Henckes, erlaabt Dir nach eng Kéier?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Da froen ech d'Regierung, si soll eis hei soen, wat déi ekonomesch Retombéeë fir Lëtzebuerg sinn.

M. le Président. - Här Henckes, den Här Grethen wëllt nach eng Zousazfro stellen.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Jo.

M. Henri Grethen (DP). - Jo, Här President, ech wollt dem Här Henckes soen, dass zum Beispill all Kéiers dann, wann en an engem Airbus sëtzt, de Buedem aus Material hiergestallt ass, wat zu lechter nach bei Eurocomposite fabrizéiert gëtt.

Une voix. - Jo.

Une autre voix. - Très bien.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Ech wëll dem honorabelen Här Grethen dann awer och soen, datt wann ech Transportminister gewiescht wier, hätt ech dofir gesuert, datt Luxair soll Airbusse kafe statt Boeingen. Do hätte mer effektiv eppes gemaach.

(Hilarité et interruptions)

Vun där Militärdépense, iwwert déi mer haut diskutéieren, huet eist Land op jidde Fall ganz wéineg. De Flieger wäert vu belsche Pilote geflu

ginn, d'Wartung wäert och vu belschen Techniker gemaach ginn an de Fliger wäert och an der Belsch stationéiert sinn, wat eis och deier ze stoe wäert kommen.

Den Här Minister huet eis an der Kommissioun gesot, dëse Punkt géng awer nach mat der belscher Regierung diskutéiert ginn. Dofir meng Fro: Gëtt et nei Elementer oder ass déi nei Regierung gewëllt, déi Option ze iwwerhuele vum vieregten Arméiminister, deen an der Chamber gesot huet, hie géng eng hallef Dose Lëtzebuurger Piloten ausbilde loosse, fir eis Maschinn ze fléien? Ech wier fro, wann de Minister eis do géng e puer Prezisioun ginn, mä fir den Ablack, gesäit et esou aus, dass alles soll an der Belsch gemaach ginn.

M. Henri Grethen (DP). - Vläch 2015.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Doriwier eraus gëtt och vun Iwwercapacitäten am militäreschen Transportberäich geschwat an d'Fro stellt sech och, ob eise Fliger iwwerhaupt zum Asaz kënn an ob en net einfach wäert raschte gelooss ginn.

Ech froen den Här Arméiminister gären, wéi vill Deeg am Laf vum leschte Joer oder am Laf vun de leschte Joren, militäreschen Transportfligere vun der Belsch a vu Lëtzebuerg an den Asaz komm sinn a wéi vill Tonne respektiv wéi vill Zaldoten all Kéiers transportéiert goufen a firwat d'Fligere benotzt goufen.

Wéi an deem ganzen Dossier virgaang gouf, hu mir vun Ufank u kritiséiert. Ouni d'Chamber fir d'éischt iwwert d'Opportunitéit vun engem Engagement ze consultéieren, hat déi vieregte Regierung sech engagéiert en A400M, e Militärtransportfliger, ze kafen. Dëst war an ass prozedural inakzeptabel.

Et kann dach net sinn, dass 133 Milliounen Euro engagéiert ginn ouni am Virfeld eng Debatt doriwier an der Chamber ze hunn. Mir kontestéieren net de Prinzip an d'Noutwendegkeet vun Ausgaben, déi sech aus eisen internationale Verpflichtungen am Kader vun der geplangter europäescher Sécherheits- a Verdeedegungspolitik erginn, awer - an dat wëlle mir als ADR betounen - et ass eis als Land net virgeschriwwen, duerch wellech Investissementer mir dëse Bäitrag solle leeschten. Wa Lëtzebuerg misst - ech soe misst - sech e militäreschen Transportfliger kafen, dann därefer mir och iwwer eng Alternativ zum Airbus nodenken.

Ech erënnere just un d'Debatt vum 18. Dezember 2003, wou et iwwert d'Reaktivatioun vum Fonds d'équipement militaire gaangen ass.

D'Europäesch Unioun brauch strategesch Militärtransport-Capacités - dat ass ganz evident -, mä et ass net verständlech, dass déi Länner, déi u militäreschen Efforté participéieren aus renger Prestigegegrënn och nach an d'Neientwécklung vun engem eegenen Transportfliger mussen investéieren an dass se doduerjer Iwwercapacités schafen. Fir d'Halschent vum Geld, dat heescht fir 60 Milliounen Euro pro Fliger, hätt datselwecht Zil erreicht kënnen ginn, wann een op der Basis vum russesch-ukraineschen Antonov geschafft hätt.

Den Antonov, vun deem mir schwätzen, ass den An70, deen och mat véier Propelleren ausgestattet ass, deen iwwerall kann agesat ginn an op Piste vun nëmme 1,5 km ka landen.

Déi ukrainesch Firma hat am Joer 2000, wéi déi éischt Debatten ugefaangen hunn, ugebueden den Antonov an Europa bauen ze loosse an och europäesch Technologien an de Bau ze integréieren.

(Interruption)

Oh, ech sinn ëmmer frou...

(Interruption)

Ech wäert herno e puer Zitater ginn vun der CDU a vun der däitscher Regierung...

(Interruption et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Här Gibéryen, loosst den Här Henckes schwätzen.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - ...wou déi Gréng och mat dra sinn, da wäert Dir gesinn, dass vun alle Säiten déi Solutioun do an der Diskussioun stoung.

(Interruption)

Am Joer 2001 huet déi däitsch Regierung festgehalen, dass den Antonov An70 operationell a wirtschaftlech dem A400M iwwerleeën ass.

(Interruption et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Wann ech gelift.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Ech weess, den Här Glesener lauscht net, ech maache just nëmme en Zitat vun deem, wat déi däitsch Regierung geschriwwen huet: „Die deutsche Bewertung habe festgestellt, dass An-7X im technisch/operationellen und wirtschaftlichen Bereich der A400M überlegen sei.“

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

An och fir op déi Debatt anzegoen, wéi deier dann de Fliger kascht, do huet den honorabele Rapporteur an engem Interview gesot, et wier dach vill ze vill deier, wann ee fir 140.000 Euro den Dag misst esou ee Fliger leasen. Mä en huet awer vergiess eis hei ze soen, dass wann den Airbus no de Berechnunge vun Airbusindustrie géng agesat ginn, dann ass de Käschtepunkt pro Dag bei 360.000 Euro, dat heescht dat Dräifacht, wann een d'Frais d'amortissement mat arechent.

(Interruption)

De Bundesrechnungshof huet a sengem Avis vum 14. März 2001 awer och en anere wichtige Punkt ervirgestrich, nämlech ob en iwwerhaupt esou vill Transportfligere géng brauchen an ech zitieren och do: „Für die A400M ergäbe sich mindestens eine Vervierfachung der Lufttransportleistung, für die keine nachvollziehbare Bedarfsrechnung vorliegt.“ A weider: „Situationsabhängige Transportflexibilität wäre durch Fixierung auf ein Flugzeug in großer Stückzahl nicht möglich, weshalb weiterhin andere Flugzeuge geleast werden müssten, während der Grossteil der Airbusflotte nutzlos am Boden steht.“

An anere Wieder, Europa riskéiert mat haut 180 Airbusen Iwwercapacités ze hunn a muss trotz dem deieren Invest an den Airbus awer op Antonov oder op amerikanesch Herkulessen zrëckgräifen, fir sech de jeeweilege Problemer an de Kriseregionen unzepassen.

Datselwecht hält, iwwregens net nëmme déi däitsch Regierung, mä och déi franséisch Regierung an hirem Commentaire zum Budget 2005 fest. Ech zitieren: „Le recours ponctuel à des appareils affrétés à l'exemple des opérations en Afghanistan et Congo démocratique sera poursuivi.“ De Fliger, deen d'Fransouse lease wëllen, ass den Antonov An124, ech hunn d'Zitater an d'Extrait vum Budgetsrapport virleien.

M. Marcel Glesener (CSV), rapporteur. - Däerf ech eng Fro stellen, Här Henckes?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Selbstverständlech, Här Rapporteur. Mat der Autorisatioun vum President.

M. Marcel Glesener (CSV), rapporteur. - Wann déi dote Fligere, déi Dir elo genannt hutt, effek-

tiv esou wirksam sinn an esou vill besser si wéi den Airbus, da stellen ech mer awer d'Fro, firwat datt dann déi däitsch Regierung 60 d'Fligere keeft a firwat d'franséisch Regierung 50 d'Fligere do keeft. Dat verstinn ech net.

(Interruption)

...nogelasschert huet, den Här Schröder, vläch géifen se dann déi aner Fligere kafen, mä leider Gottes hunn se lech net héieren.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Här Glesener, ech erlabe mer lech herno nach e puer Zitater ze ginn, da wäert Der héiere wuefir dat geschitt.

(Interruptions)

Den Invest an den europäesche Militärtransportfliger aus purem Prestigedenken eraus mécht kee Sënn aus der Sicht vun engem europäescher Verdeedegungspolitik. Et ka keng wierklech europäesch Aussepolitik ginn, selbstverständlich, ouni datt eng Arméi déi Aussepolitik begleet wann et néideg ass. Wann et heescht Leit un de Verhandlungsdësch ze bréngen, déi eng Gefor fir de Friden a fir d'Sécherheet duerstellen, a wann et heescht fir nees Friden an déi Regiounen ze bréngen, wou et Krich gëtt. Et därefer een net esou naiv si fir ze gleewen, dass gutt Wieder eleng Rou a Krisenzone bréngen.

Déi europäesch Länner ginn all Joer méi wéi 150 Milliarden Euro fir hir Verdeedegung aus. Amerika dat Duebelt. Mä trotz dësen 150 Milliarden mécht d'Effikasitéit vun den europäeschen Arméien nëmme 10% vun der amerikanescher aus. Dat heescht, mir gi vill Suen aus fir wéineg Resultater.

Déi strategesch Transportcapacités, déi elo solle mam Airbus A400M opgebaut ginn, déngen an éischer Linn dem Prestigedenken nom Motto: Wann d'Amerikaner en Transportfliger hunn, muss Europa och een hunn. An anstatt eng Kooperatioun mat deem aneren europäesche Land ewéi d'Ukraine ze sichen, gëtt vun e puer Länner - ech soe wuel vun e puer Länner, dat sinn der net vill, déi un dësem Projet participéieren - e groussen Deel vum Militärbudget an e Projet vun engem neie Militärfliger gestach.

D'Resultat ass, dass zum Beispill Däitschland, mä och Frankräich, dann ebe manner Suen an aner militäreschen noutwenneg Investitiounen stiechen, wéi Helikopteren, Ofwierakéiten, Panzerween. Et brauch een nëmme de Plan pluriannuel d'investissement militaire ze kucken a Frankräich oder an Däitschland, déi Zuele weisen ganz kloer aus wat hei geschitt.

Esou hëlt ee sech d'Méiglechkeet fir militäreschen ouni d'Amerikaner kënnen an eng Krichsregioun anzegräifen. D'Budgets pluriannuels vun dësen zwee Länner weisen d'Resultat kloer aus.

Nëmme sechs EU-Länner, Lëtzebuerg mat agerechent, wëllen sech um Airbus-Projet bedeelegen.

Une voix. - Neen!

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Italien a Portugal...

(Interruptions)

...hu sech zrëckgezunn a si hate Recht. D'Türkei bedeelegt sech nëmme um Projet, well d'EU hinnen Suen dofir iwwerweist, mä déi se dann nees erëm zu engem Deel zrëckkreien.

Et mécht kee Sënn fir vill Suen an den Transportfliger ze stiechen, wann een herno keng Sue méi huet fir um Terrain ze handelen a fir Zaldoten, déi a Krisengebieder geschéckt ginn, korrekt ze equipéieren.

A loosse mer virun allem deen humanitären Deckmäntelchen op der Säit, wann ee seet, dëse Fliger géng haaptsächlech fir humanitär Zwecker agesat ginn. An alle Länner, wou iwwert de Militärliger debattéiert ginn ass, gëtt geschwat vun „flotte aérienne de transport tactique“, vu Parachutisten, Missilen an esou weider, déi sollen transportéiert ginn. Dëst fir déi Wieder aus dem franséische Militärbudget ze zitieren.

Fir humanitär Missiounen ginn an all deene Länner aner Fligere agesat a si gi souguer mam Numm genannt.

Den Invest vun e puer EU-Länner an e sou genannten europäeschen Transportfliger, eleng aus purem Prestigedenken, ass op jidde Fall net de Wee fir d'Schafe vun engem eegener europäescher Sécherheits- a Verdeedegungspolitik.

(Interruption)

Déi berühmte Force d'intervention rapide vu 60.000 Zaldote kéint dann zwar séier an d'Krichsgebieder geféiert ginn, mä da wier et ouni d'Amerikaner séier eriwuer, well et um néidege Material géng hinnen a vir feelen.

D'Sue fir en Airbus, fir e militäreschen Transportfliger, si Sue fir e grössenwahnsinnege Projet vun e puer Länner. Et sinn ewechgeworfene Suen.

Am Résumé: Den ADR wäert dëse Projet net stëmmen aus e puer Grënn:

1. De Projet ass grössenwahnsinneg an ze deier.
2. E militäreschen Transportfliger ass déi falsch Prioritéit fir ons Arméi.
3. Den Invest an en neien Transportfliger, deen nach entwéckelt muss ginn, handicapéiert déi europäesche Sécherheits- a Verdeedegungspolitik; a mir sinn domat d'accord mat villen anere Länner.
4. Mir gesi prioritär d'Aufgaben, déi mer musse maachen, an der Entwécklungshëllef; wat och e gudden Deel vun där Politik ass, déi fir méi Sécherheet soll déngen.

Dofir wäerte mer net dëse Projet kënnen stëmmen, well dëse Projet kee Sënn mécht.

M. le Président. - Merci, Här Henckes. Domat ass d'Diskussioun ofgeschloss an elo huet d'Regierung d'Wuert, den Här Minister Frieden. Här Frieden.

M. Luc Frieden, Ministre de la Défense. - Här President, virun e puer Stonnen, de Moien, war ech zesumme mam Statsminister a mam Ausseminister um NATO-Sommet zu Bréssel. An un der Mauer vun deem Gebai vum Hauptquartier vun der NATO sinn d'Fändele vu 26 Länner, déi Member si vun der NATO. Relativ an der Mëtt vun där Mauer ass de Lëtzebuurger Fändel. Ronderëm sinn d'Fändele vu villen Alliierten; där déi nach virun zéng, 15 Joer als eng Gefor ugesi ginn, sëtzen haut mat eis zesummen um Dësch vun der NATO fir zesummen derfir ze suergen, dass do wou mir wunnen, heiheem, Friden a Gerechtegkeet besteet. Mä net nëmme do wou mir wunnen, iwwerall an der Welt wou mer fannen, dass mer mussen hëllef, fir eis fir eng friddlech Welt anzusetzen.

De Fait, dass un deem Dësch Leit sëtzen a Länner sëtzen, déi sech virun als Gefor ugesinn hunn, ass eng grouss Errongenschaft engersäits vun der NATO an anersäits vun der Europäescher Unioun, déi vun hirem Ufank un e Fridensinstrument war, an och d'Elargissementspolitik, déi ee muss gesinn als Fridensinstrument. Dat gëllt esouwuel fir d'NATO wéi fir d'Europäesch Unioun.

An de Moien an där Sitzung kum an engem gewëssene Moment och deen neie President vun der Ukraine an hien huet gefrot, fir dass

säi Land kéint Member vun der NATO ginn, fir dass och säi Land kéint stabel ginn, dass och säi Land déi Garantié géng kréie fir kënnen an enger sécherer Welt ze liewen, fir dass d'Demokratie, d'Fräiheet, d'Mënscherechter, déi Grondwäerter, un déi mir an eisen Demokratie gleewen, sech entfale kënnen.

All déi Stats- a Regierungschefen, déi intervenéiert sinn, hu gesot, dass mer zesumme mussen déi Politik maachen. Mä wann een dat seet, da muss ee sech och duerfir Mëttele ginn. An et ass och duerfir firwat d'Europäesch Unioun, am Kader vun deenen Entwécklungen, déi de Mëtten hei vun enger Rei vun de Kollegen in extenso beschriwwen gi sinn, sech am Kader notament vun dem neie Verfassungsvertrag wëllt d'Mëttele gi fir eng richteg politesch Unioun ze ginn, déi och kann, wann dat noutwenneg ass, als lescht Mëttel och militäreschen Mëttele asetzen, fir Krisen an der Welt ze prevenéieren oder op en Enn ze bréngen.

Dat eent an dat anert, dass wat mer an der NATO maachen an dat wat mer an der Europäescher Unioun maachen, geet selbstverständlech Hand an Hand. De franséische President sot de Moien a senger Interventioun, wann d'europäesche Verdeedegungspolitik virukënn, dass hu mer doduerch eng méi staark Allianz geschafen.

An anere Wieder, an dat ass och d'Meenung vun der Lëtzebuurger Regierung, d'europäesche Verdeedegungspolitik stäerkt d'Allianz. D'NATO brauch souwuel Europa wéi Amerika, a Europa brauch et, och wann et eng europäesche Verdeedegungspolitik huet, fir d'Emsetzung vun deenen Ziler, déi et sech setzt, nämlech Fräiheet a Gerechtegkeet an der Welt, och déi Partner, déi déi natierlechste Partner, well se déiselwecht Wäerter verrieden, sinn, nämlech Kanada an d'USA, déi Member vun der NATO sinn.

Déi NATO an déi Europäesch Unioun, déi Fridensinstrumenter sinn, sot och virun, mussen sech selbstverständlech och d'Moyene gi fir déi Politik kënnen ëmzesetzen. An déi Moyenen, déi mer eis opgebaut hunn, an deene leschte Joren a Jorzéngten, sinn net méi déi Moyenen, déi mer haut brauchen. Well d'Realitéit vun der Welt ass eng aner ginn. Mir hunn haut aner Geforen, deene mer an d'Ae musse kucken: Gefore vun Terrorismus, vu Massevernichtungswaffen, Geforen awer och, déi duerch regional Krisen entstinn, déi haut vill méi en internationalen Impakt hunn, wéi dat fréier de Fall war.

An duerfir geet et drëm, souwuel an der NATO wéi an der Europäescher Unioun, schnell kënnen ze intervenéieren, virun allem fir Krisen ze vermeiden oder fir Krisen ze stoppen.

An deem Kontext huet och Lëtzebuerg eng Roll. Dat Bild, wat ech virun beschriwwen hunn, wou de Lëtzebuurger Fändel tëschen deenen aneren häng, huet eis schon oft an der Vergaangenheet gehollef. D'Tatsaach, dass mer d'Europäesch Unioun hunn, huet eis assuréiert, dass mer an deene leschte 50 Joer Friden hei am Land hatten, wougéint an deene 50 Joer virun zwee Weltkrieger waren.

De Fait, dass mer Member an der NATO sinn, huet eis gehollef, dass mer eis Fräiheet nom Zweete Weltkrich erëmkritt hunn, an huet gehollef an Europa, och an deem erweiderten Europa, d'Stabilitéit ze erhalten. An dofir ass et d'Flicht vu Lëtzebuerg och seng Engagement an der NATO an an der Europäescher Unioun ze iwwerhuelen a säi Bäitrag ze leeschten. Dass en Engagement, dass d'Responsabilitéit an d'Solidaritéit vun eisen Land verlaangt.

Da muss ee kucken, wat ee Land wéi eist ka maachen. Och doriwier gëtt op europäeschem an op NATO-Plang diskutéiert. Et ass leider net esou, dass ee ka soen, mir

maache vill Entwécklungspolitik an duerfir brauche mir dat anert net ze maachen. Et ass och net esou, dass ee ka soen, mir ennerstëtzen ee Piller vun der europäescher Sécherheets- a Verdeedegungspolitik an da brauche mer an deem aneren net ze intervenéieren.

D'NATO huet sech virun e puer Joer Kritäre ginn, wat d'Opétabilitéit vun den Armée bei Interventioune soll sinn, an do ass festgeluecht ginn - och war do net derbäi -, mä do ass festgeluecht ginn, dass ee muss 40% vu sengen Zaldote kënnen asetze bei Auslandsinterventioune an 8% vu sengen Zaldote muss permanent agesat sinn. Da kann een net soen, mä mir maache schonn eppes an der Entwécklungspolitik, wat eng deklaréiert Politik vun dëser wéi vun der viregter an deene viregte Regierungen ass, a soen, dofir brauche mir dat anert net ze maachen.

Um leschte Conseil vun den Défenseministere vun der NATO hu sech eng Rei Länner déck beklot - och där Länner, déi iwwerengs vill Entwécklungspolitik maachen - a gesot, et geet net, dass der hei um Dësch sëtzen, déi vun deenen anere profitéieren an déi net och hire Bäitrag, besonnesch a schwieerege budgetären Zäiten, leeschten.

Duerfir ass et de Wëlle vun dëser Regierung fir ze kucken, wat eise Bäitrag an der europäescher Verdeedegungspolitik ka sinn - e crédibelen, proportionéierte Bäitrag zu där Politik. Dee Bäitrag muss selbstverständlech all Aspekter vun der europäescher Sécherheets- a Verdeedegungspolitik begräifen, a mir mussen och kucken, wéi mer - notament an deene fir mech grondleedenden Aufgabe vun der Rechtsstaatlechkeet, Rule of law missions, État-de-droit-Missionen - och do kënnen eise Bäitrag an Zukunft leeschten. Och dat wäert net einfach ginn, well een ëmmer erëm Leit brauch, déi bereet si sech op internationale Plazen am Ausland, op schwieerege Plazen ze engagéieren.

D'Iddi vun aneren Nischen, wou mir kënnen deenen anere Länner an der NATO an an der Europäescher Unioun hëllefen, si mer amgaangen ze studéieren. Et gëtt ganz sécher Beräicher, wou och kleng Armée kënnen utilement intervenéieren an och Länner, déi keng Arméi-Industrien hunn.

Et ass gesot ginn, just déi géifen investéieren, deenen hir Économie dovu kënn direkt profitéieren. Ech hunn déi Lëscht vun deene 26 Länner gekuckt, an och wat déi aner Länner contribuéieren. Lëtzebuerg ass dat Land an der NATO, wat bei wäitem am mannste finanziell Engagement hält. Mir si wéi gesot bei 0,4%, mä souguer wa mer 0,8% vum PIB deklaréieren, deen Zweetmannste sinn d'Belsch mat 1,2%. All déi aner leie wäit driwwer, y compris Länner, vun deenen ech net wéisst, dass se eng Industrie hätten, déi direkt dovunner kéint profitéieren.

Mir mussen also als crédibele Partner, a well mer vum Resultat, nämlech Fridden a Stabilitéit, profitéieren, och eis Engagementer huelen. An et ass an deem Kontext och, wou een dat Engagement vun der viregter an dëser Regierung muss gesinn, fir deen Transportflieger ze kafen.

Souwuel d'NATO wéi d'Europäescher Unioun hunn e Problem vun Transportcapacitéiten an et ass an deem Kontext an am Kontext vum Développement vun engem neie Flieger, deen d'Transallen an d'Herkulesflieger soll ersetzen, wou d'Iddi komm ass fir en neie Militärfliager ze entwéckelen a wou d'Länner gefrot gi sinn, an der Entwécklung vun deem Flieger deelzehuelen. Lëtzebuerg huet e Choix gemaach fir sech un deem Programm ze bedeelegen. Dat ass een Element ze bedeelegen. Dat ass een Element zu villen, déi een an der Verdeedegungspolitik, wat am Fong eng Friddenspolitik ass, muss gesinn.

E Fliger, dee selbstverständlech a militäreschen an a Krisenoperationen agesat gëtt an deen och derniewent ka bei humanitären Operationen agesat ginn. Mir hunn elo nach gesi bei der Kris a Südostasien, wéi wichtig et ass, dass ee ka schnell Material a Reigione féieren. Mir hate kee Fliger, mir hu bei der Belsch ee gelount. Dat kann een och ganz gutt an exceptionnelle Situatioune maachen, mä dat geet natierlech net an engem permanenten Dispositiv, deen d'Europäer wëllen opsetzen. Et ass also net esou, dass mer aus Grössenwahn hei e Fliger kafen.

Mir kafen dee Fliger, well mer vu Fridden a Stabilitéit profitéieren, well mer gären eise Bäitrag leeschten zu enger friddlecher Welt, wou een heiansdo muss vis-à-vis vun neie Menacen, déi an der Welt sinn, och militäresch intervenéieren - als lescht Zil, do sinn ech ganz d'accord, mä einfach d'Aen zoumaachen, an ze soen, ma déi aner kënnen dat dote jo gutt maachen, a mir leeden eis zréck, dass ass irresponsabel an dat ass net d'Haltung vun der Lëtzebuurger Regierung an der net, mengen ech, vum Lëtzebuurger Land.

D'Lëtzebuurger wëssen, dass se vill mat profitéiert hunn, an dass mer haut kënnen e fräit Land sinn, well anerer eis a schwéiere Stonne gehollef hunn, wat jo och erkläert firwat dat mer Grënnungsmember vun der NATO nom Zweete Weltkrich gi sinn.

Jo, dee Fliger ass deier. Mä déi aner Länner mussen och en deiere Fliger kafen. Dofir kafe mir jo och an deem risege Programm vun 180 Fligere - an do kommen der héchstwahrscheinlech nach derbäi - nëmmen een. Anerer kafen der 50 bis 60. Mä wann een och rechent, dass dee Fliger iwwer 16 Joer finanziert gëtt, a wann een dat dann dividéiert duerch d'Zuel vun den Awunner, da gesäit een, dass dee Fliger ongeféier 20 Euro pro Awunner pro Joer kascht. Et muss een also scho gesinn, dass mer dat heien och bezuele wäerten iwwer 16 Joer, well de Fliger gëtt jo eréischt geliewert 2017. Dat ass nach ganz laang.

(Brouhaha général)

Mä wéi gesot, et ass d'Entwécklung vun engem neie Fliger.

An deem Kontext ass och dofir d'Fro opgehait ginn, wéi dee Fliger géing exploitéiert ginn. Et kann een haut net am allerleschten Detail soen, wéi dat 2017 gemaach gëtt. Dat ass nach e laangen Dag. Ech hunn dann 58 Joer. Ech hu mer dat emol iwwerluecht, wéi laang dat nach ass.

(Hilarité)

Déi Décisionen...

■ **Une voix.** - An nach net an der Pensioun.

■ **M. Luc Frieden, Ministre de la Défense.** - Neen, ech hunn nach net wëllen dann a Pensioun ze sinn. Wann d'Gesondheet et erlaabt, da sinn ech fro, wann ech dann nach kann utilement e Bäitrag leeschten.

Zu deenen Décisionen, déi een haut muss huelen oder an deenen nächste Joren, wëll ech ganz kloer soen, wat d'Zilsetzung vun der Regierung ass. Mir hätte gären, dass dee Fliger ënnert der Kontroll vun der Lëtzebuurger Regierung à tout moment ass. An ech hunn och a mengen éischte Gespréicher dem belschen Arméiminister gesot, dass dat fir eis och an engem Synergie mat der Belsch e ganz wichtige Punkt wier.

Dorausser entsteet och, dass et fir eis absolut noutwendeg ass, an ech confirméieren dat, wat virun hei gesot ginn ass, wat mä Virriedner an deem Kontext och als Hypothese gesinn huet, nämlech dass och Lëtzebuurger kënnen, wa se sech déi Vokatioun ginn, d'Ausbildung maache fir op deem Fliger ze fléien.

Dat heescht awer net, dass mir do eng ganz Crew mat allem opbauen. Mä ech fannen, wa mer esou e Fliger kafen an et si Lëtzebuurger Jongen oder Meedercher, déi soen: Ech géif gäre Militärpilot ginn oder op esou engem Fliger technesch Fonctiounen iwwerhuelen, da sollen déi sech kënnen ausbilden. Ech hu mat de Belsch dorüwer geschwat, ech hunn awer och mat de Fransosen an den Däitschen dorüwer geschwat, a si hunn allen dräi gesot, dass si bereet wieren, wa mir esou eppes géinge maachen, fir eis bei der Formation an och bei der Exploitation vun deem Fliger wëllen ze hëllefen.

Mä wéi gesot, et bleift, dass mir wäerten an onsen Accordé mat den Nopeschlänner, wat keng formell Accordé muss ginn, dass kënnen Accorden tëschent Ministere sinn an der Formation - ech schwätzen elo vun deem Personal -, dass mer sécher wäerte stellen, dass de Fliger ëmmer asazbereet bleift, wann d'Lëtzebuurger Regierung dat decidéiert. Sief et fir eng militäresch Operatioun oder sief et fir eng humanitär Operatioun. Net dass mer op eemol an enger Situation sinn, wou mer dann awer erëm missten e Fliger loune goen.

Dofir soen ech och, dass ech mengen, dass, wat d'Maintenance ubelaangt, mer déi net ausschliesslech wäerten herno am Ausland muss maachen. Mir sinn amgaangen ze kucken mat deenen, déi am Beräich vun där Aviatioun tätig sinn, fir verschidde Maintenance-Aktivitéiten vun deem Fliger och hei zu Lëtzebuerg kënnen ze maachen, fir do och grad Lëtzebuurger Betriber kënnen drun ze bedeelegen. Där Betriber gëtt et. Mir hu jo Fluggesellschaften hei zu Lëtzebuerg, déi och esou Servicer brauchen. Dass also, wa mer dee Fliger hunn, an der Exploitation och Lëtzebuurger Betriber kënnen dovunner profitéieren. Dat steet haut nach net alles am Detail. Dat kann ee jo och net haut alles am Detail hunn, well ech lech gesot hunn, dass dauert nach eng ganz Rei Jore bis mer dat fäerdeg stoen hunn.

Ech hunn de Mëtteg hei mat Satisfaktioun festgestallt, dass trotz allen Nuancen - an dat ass awer eppes ganz Positives aus där Debatt vun de Mëtteg - all d'Fraktiounen sech hei fir eng europäesch Verdeedegungspolitik ausgeschwat hunn. Dat ass net evident, well wa mer kucke wéi d'Geschicht war - a verschidde Deputéierten hunn de Mëtteg hei d'Geschicht rappeliert -, da war dat an Europa net ëmmer esou. Mä jidderee gesäit haut an, dass d'europäesch Sécherheets- a Verdeedegungspolitik - si heescht jo bewosst esou, Politique européenne de sécurité et de défense - eng Rei Voleten huet, an ee vun deene Voleten ass de militäresche Volet.

Déi aner, do sinn ech mam Här Bausch d'accord, si gradesou wichtig. Duerfir hu mer jo och zum Beispill déi Missioun vu Rechtsstaatlechkeet a Georgien gemaach. Duerfir hunn d'Ausseministere gëschter decidéiert, eng sou genannte Lex, also och juristesche Missioun am Irak ze maachen, wou Riichter, Polizisten ausgebild ginn, well et ass ganz kloer, dass d'Armée ëmmer nëmmen eng Röll huet an enger Krisensituatioun, mä dass e Stat nëmmen da fonctionnéiert wann e gutt fonctionnéierend Institutiounen huet, wou d'Kritäre vu Rechtsstaatlechkeet, vun demokratesche Spillregeln, vu Mënscherechter voll a ganz assuréiert kënnen ginn, an dozou gehéieren eng ganz Rei Elementer.

Mir hunn eng Verpflichtung bei all deenen Elementer matzemaachen. Mir sinn a bleiwen e klengt Land, duerfir wäerten eis Kontributiounen ëmmer klenger sinn. Mä hei ass

eng, en fin de compte eng kleng, wann een d'Kontributiounen vun all deenen anere Länner kuckt, an duerfir maache mer heimadder, mat dësem Vote, e Bäitrag zu Fridden a Stabilitéit an der Welt. Dat ass eis Pflicht, eis moralesch an eis juristesche Pflicht, an ech si frou, dass dëse Projet schéngt an der Chamber eng ganz breet Zoustëmmung ze kréien.

Ech soen duerfir Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Minister. Domadder ass d'Diskussion ofgeschloss a mir kommen elo zur Ofstëmmung vum Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5394 ass ugehooll mat 46 Jo-Stëmmen, 11 Nee-Stëmmen an 2 Abstentioune.

Ont voté oui: *Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner (par Mme Nancy Arendt), Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Marco Schank), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar (par Mme Nelly Stein), Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mmes Nelly Stein, Martine Stein-Mergen (par M. Marc Spautz), MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;*

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Fayot), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. John Castegnaro), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. Jos Scheuer), Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider (par M. Roland Schreiner) et Roland Schreiner;

MM. Xavier Bettel (par M. Niki Bettendorf), Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par M. Henri Grethen), Claude Meisch (par M. Emile Calmes) et Carlo Wagner.

Ont voté non: MM. Claude Adam (par Henri Kox), François Bausch, Felix Braz (par M. Camille Gira), Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling et Robert Mehlen.

Se sont abstenus: Mme Vera Spautz;

M. Jean-Pierre Koepf.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

Mir kommen dann zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour. Dat ass d'Diskussion vum Projet de loi 5362 iwwer Eurojust. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et sinn ageschriwwen, niest dem Rapporteur: d'Madame Flesch, den Här Bodry, den Här Bausch an den Här Henckes. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Patrick Santer. Här Santer!

8. 5362 - Projet de loi portant:

1. transposition de la décision du conseil du 28 février 2002 instituant Eurojust afin de renforcer la lutte contre les formes graves de criminalité, et

2. modification:

- de la loi du 7 mars 1980 sur l'organisation judiciaire,

- du code d'instruction criminelle

Rapport de la Commission juridique

■ **M. Patrick Santer (CSV), rapporteur.** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, beim Projet de loi 5362 handelt et sech ëm d'Ëmsetzung vun enger Décision vum Conseil vum 28. Februar 2002, déi Eurojust geschafent huet. Eurojust ass zu Onrecht eng wéineg bekannten Institutioun vun der Europäescher Unioun. Eurojust, déi gradesou wéi Europol zu Den Haag hire Sëtz huet, huet als Haaptaufgab fir d'Kooperatioun tëschent den nationalen Autoritéiten, déi fir d'Strofverfolgung zoustänneg sinn, also de Parquet an d'Untersuchungsrichter, ze verbesseren. Dat geschitt op zwee Pläng.

Éischstens, d'Kooperatioun vu grenzüwwerschreidenden Enquêtes. Hei ass Eurojust de Pendant bei der Magistratur vu Europol, déi, wéi Der wësst, sech aus polizeilechen Autoritéiten zesummesetzt, an zweetens d'Kooperatioun wat déi international Commission rogatoire oder Ausliwwerungsmandanten, inklusiv also dann de Mandat d'arrêt européen, ugeet.

2004 sinn ongeféier 330 Affäre vun Eurojust verschafft ginn. Dat waren der 50% méi wéi 2002. All fënneft Affär dréint sech ëm Drogenhandel. Fraudë representéieren och 20% vun den Affären, duerno kommen Terrorismus, Blanchiment, Homiciden, mat all Kéiers 7%, de Crime organisé an den Trafic d'êtres humains all Kéiers mat 4%.

Eurojust setzt sech aus 25 nationale Représentanten zesummen, also ee pro Memberstat, woubäi déi grouss Länner och nach Adjoints oder Assistenten hunn. Sait 2002, also seit dem Ufank, ass de Lëtzebuurger Représentant den Här Georges Heisbourg, fréiere Procureur d'État zu Lëtzebuerg.

D'Décision vum Conseil vum 28. Februar 2002, déi also Eurojust geschafent huet, brauch am Fong geholl net ëmgesat ze ginn. Si ass schonn an all hiren Elementer bindend fir d'Memberstaten. Duerch dëse Projet de loi ännere mer awer eis Gesetzgebung wat d'Nomination vun eisem Représentant national bei Eurojust a seng Relatioun mat den nationalen Autoritéiten ugeet. Ier ech op déi wesentlech Aspekter vum Projet de loi aginn, wéilt ech awer nach zwou préliminaire Remarquë maachen iwwer Eurojust.

Éischstens, nodeems mer den Här Heisbourg, also de Représentant national vu Lëtzebuerg bei Eurojust, an der Commission zu Gaascht haten, well dat eis och erméiglecht huet, Eurojust besser kennen ze léieren, ware mer der Iwwerzeugung, dass d'Relatiounen tëschent Eurojust an Europol kéinte verbessert ginn. En Hoken an deene Relatiounen war bis viru kuerzem de Fait, dass Eurojust nach keng Dateschutzregelungen hat, wat doerobber zréckzeféieren ass, dass Eurojust eng rezent Institutioun ass.

Eurojust huet elo Dateschutzregelungen ausgeschafft an déi mussen nach vum Conseil, also vun de Ministere, guttgeheescht ginn. Dat sollt dann esou séier wéi méiglech geschéien, well eng gutt Zesummenarbecht tëschent Eurojust an Europol, also tëschent Magistratur a polizeilechen Autoritéiten, wéi och tëschent Eurojust an der Antifraudeverwaltung OLAF och eng méi effikass Kriminalitéitsbekämpfung erméiglecht.

Meng zweet Remarque concerneiert d'Europäesch Verfassung. Am Artikel III-274 steet an där Europäescher Verfassung, dass en europäesche Parquet soll vun Eurojust aus opgebaut ginn. Dat werft awer an eisen Ae verschidde Froen op, déi nach muss gekläert ginn.

D'Kommission begréisst d'Iddi an d'Institutioun vun engem europäesche Parquet. Niewent der